



Шановні читачі!

У зв'язку з обмеженням фінансування з цього номера до поновлення фінансування у повному обсязі журнал видаватиметься українською та російською мовами в одній обкладинці.

Ми цінуємо вашу відданість нашому журналу і сподіваємося, що ви з розумінням поставитесь до тимчасових незручностей.

Зі свого боку редакція намагатиметься зробити все можливе для поліпшення ситуації.

НА ВИКОНАННЯ УКАЗУ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Інформація про стан роботи зі зверненнями громадян у структурних підрозділах центрального апарату ФДМУ в 2008 році **2**

АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД

Результати контролю за виконанням умов договорів купівлі-продажу об'єктів приватизації, здійсненого протягом 2008 року **3**

СТАТИСТИЧНА ЗВІТНІСТЬ

Інформація щодо реформування відносин власності в Україні за 2008 рік **7**

УРОКИ ПРАВА

В. ПОЛІЩУК, Н. ГРИНЧУК. Деякі аспекти практики вирішення в судовому порядку спорів щодо майна, яке не увійшло до статутних фондів господарських товариств у процесі приватизації **10**

ОЦІНКА МАЙНА

П. БАРАНОВ. Прогнозування затрат на створення об'єктів інтелектуальної власності **12**

КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ

О. МОЛЧАНОВ, О. ЗАМКОВИЙ. Оптимізація портфеля державних корпоративних прав (на прикладі підприємств Дніпропетровської області) **17**

ГОСТРЕ ПИТАННЯ

М. ГАВРИЛЯК. Проблемні питання щодо управління об'єктами державної власності, які не включені до статутних фондів господарських товариств у процесі приватизації **20**

ПОГЛЯД СУЧАСНИКА

Від ОНБ до сучасного європейського підприємства: «Модерн-Експо» **22**

ІНФОРМАЦІЯ ДЛЯ БІЗНЕСУ

Реєстр юридичних осіб, які уклали (або переуклали) в січні 2009 року договір з Фондом державного майна України про організацію продажу майна, що перебуває в державній власності **24**

Перелік юридичних осіб, які уклали (або переуклали) у другому півріччі 2008 р. угоду з Фондом державного майна України про виконання послуг під час приватизації **25**

НОРМАТИВНА БАЗА

Закон України від 26 грудня 2008 року № 835-VI «Про Державний бюджет України на 2009 рік» (Витяг) **26**

Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2008 р. № 1126 «Про внесення змін до Методики оцінки майна» **28**

Зміни, що вносяться до Методики оцінки майна **29**

Наказ Фонду державного майна України від 21 січня 2009 р. № 65 «Щодо звичайної ціни послуг на виконання робіт і послуг з оцінки майна та земельних ділянок» **30**



«...центрального органам виконавчої влади... вжити невідкладних заходів щодо забезпечення реалізації конституційних прав громадян на письмове звернення та особистий прийом, обов'язкове одержання обґрунтованої відповіді, неухильного виконання норм Закону України «Про звернення громадян», упорядкування роботи зі зверненнями громадян...»

(Указ Президента України від 07.02.08 № 109 «Про першочергові заходи щодо забезпечення реалізації та гарантування конституційного права на звернення до органів державної влади та органів місцевого самоврядування»)

ІНФОРМАЦІЯ про стан роботи зі зверненнями громадян у структурних підрозділах центрального апарату ФДМУ в 2008 році

Відповідно до доручення Кабінету Міністрів України щодо виконання вимог Указу Президента України від 07.02.08 № 109 «Про першочергові заходи щодо забезпечення реалізації та гарантування конституційного права на звернення до органів державної влади та органів місцевого самоврядування» ФДМУ інформує про роботу зі зверненнями громадян України, що надійшли до ФДМУ в 2008 році.

За звітний період ФДМУ отримав 1 711 звернень громадян (у 2007 році – відповідно 2 497), у тому числі: з Секретаріату Президента України – 62 (36), Верховної Ради України – 7 (33), Кабінету Міністрів України – 82 (61), від інших органів – 85 (116), від народних депутатів України – 31 (44), безпосередньо від громадян – 1 444 (2 207), з них 277 (16,27 %) – колективних, 37 (2,2 %) – від інвалідів Великої Вітчизняної війни, 223 (13 %) – від громадян, що потребують соціального захисту та підтримки, на які було підготовлено та надано вичерпні відповіді та обґрунтовані роз'яснення в межах повноважень ФДМУ щодо порушених громадянами питань.

Усього до ФДМУ звернулося 7 024 громадянина.

У 2008 році до ФДМУ надійшло 53 (3,1 %) повторних звернення громадян. Надходження повторних листів громадян зумовлено насамперед недостатньою обізнаністю громадян з функціями ФДМУ та інших центральних органів виконавчої влади. Незважаючи на неодноразові роз'яснення, частина громадян продовжує звертатися до ФДМУ з питань, які стосуються використання та надання компенсації за невикористані житлові чеки, виплати заборгованості із заробітної плати, приватизації житла та паювання землі, передання гуртожитків у комунальну власність, реформування колективних сільськогосподарських підприємств, приватизації та оренди об'єктів комунальної власності, пенсійного забезпечення тощо.

Результати аналізу звернень громадян за характером питань свідчать, що найбільш актуальні питання, які порушуються у таких зверненнях, – це заяви та скарги щодо захисту прав акціонерів (9,1 %), господарської діяльності акціонерних товариств і роботи реєстраторів (7,3 %), банкрутства та санації підприємств (3,4 %), вкладання та повернення приватизаційних майнових і компенсаційних сертифікатів (6,7 %), вартості акцій та їх розподілу між акціонерами товариства після приватизації (6,1 %), приватизації об'єктів незавершеного будівництва та соціального призначення (5,1 %), оренди та приватизації нежитлових приміщень (4,7 %), використання та надання компенсації за невикористані житлові чеки (0,3 %), паювання землі (1,3 %), виплати дивідендів (2,5 %), передання гуртожитків, які перебувають на балансах господарських товариств, у комунальну власність (38,3 %), діяльності довірчих товариств, інвестиційних фондів і фінансово-інвестиційних компаній (4,6 %), реприватизації (0,3 %).

Переважає більшість звернень – 62,2 % – це заяви (клопотання), 37,2 % – скарги, 0,5 % – пропозиції.

У 2008 році найбільше звернень надійшло до ФДМУ від жителів Дніпропетровської, Запорізької, Луганської, Одеської, Сумської областей і міста Києва.

Переважає більшість громадян, які звернулися до ФДМУ у звітному періоді, – це люди похилого віку (пенсіонери), яких турбують проблеми щодо виплати їм дивідендів акціонерними та довірчими товариствами, жителі сільської місцевості – щодо паювання землі та мешканці гуртожитків – щодо забезпечення їх конституційного права на житло.

Розгляд листів громадян та надсилання відповідей на них у ФДМУ перебувають на постійному контролі, порушень термінів їх виконання не виявлено.

На виконання Закону України «Про звернення громадян» від 02.10.96 № 393/96

БР (зі змінами і доповненнями, внесеними законами України від 13.05.99 № 653-XIV, від 20.11.03 № 1294-IV, від 20.01.05 № 2384-IV), Указу Президента України від 07.02.08 № 109 «Про першочергові заходи щодо забезпечення реалізації та гарантування конституційного права на звернення до органів державної влади та органів місцевого самоврядування» та з метою удосконалення роботи зі зверненнями було розроблено та затверджено Головою ФДМУ графік особистого прийому громадян першими керівниками ФДМУ, який опубліковано у «Державному інформаційному бюлетені про приватизацію» та розміщено на сайті Фонду.

У 2008 році до керівництва ФДМУ під час особистого прийому звернулося 565 осіб.

На особистих прийомах громадяни порушують ті самі питання, що й у своїх листах: про діяльність довірчих товариств, виплату дивідендів, статус гуртожитків, використання приватизаційних майнових і компенсаційних сертифікатів тощо.

У своїй роботі з розгляду звернень громадян ФДМУ керується Інструкцією з діловодства за зверненнями громадян у Фонді державного майна України, затвердженою наказом ФДМУ від 19.06.08 № 710, і наказом ФДМУ від 19.10.07 № 1684 «Про затвердження Регламенту Фонду державного майна України (розділ VIII. Організація роботи із зверненнями громадян).

У складі Департаменту контролю ревізійної роботи та економічної розвідки працює відділ розгляду звернень громадян.

Для інформування громадськості про зміни, пов'язані з приватизацією державного майна, ФДМУ щомісяця готує та публікує в «Державному інформаційному бюлетені про приватизацію» аналітичну довідку про хід виконання Державної програми приватизації. У Бюлетені ведуться рубрики «Консультують фахівці ФДМУ» і «Уроки права», де на запитання юридичних та фізичних осіб про конкретні ситуації, пов'язані з приватизацією

та переданням в оренду державного майна, відповідають фахівці ФДМУ.

3 жовтня 2003 р. на виконання доручення Кабінету Міністрів України від 06.10.03 № 59994 ФДМУ щомісяця надає інформацію про вжиті конкретні заходи за зверненнями громадян для розміщення на веб-сторінці урядового порталу «Уряд і громадськість».

Відповідно до доручень Кабінету Міністрів України від 30.12.03 № 7914/2 (85516) і від 20.06.06 № 22595/0/106 щодо виконання вимог Указу Президента України від 13.08.02 № 700 ФДМУ щокварталу надсилає Кабінету Міністрів України інформацію про роботу зі зверненнями громадян у письмовій та електронній формах.

Робота зі зверненнями громадян обов'язково контролюється під час проведення комплексних перевірок діяльності регіональних відділень ФДМУ. За звітний період перевірено регіональні відділення ФДМУ по областях Волинській, Закарпатській, Київській, Миколаївській, Полтавській, Чернігівській, в Автономній Республіці Крим та м. Севастополі.

ФДМУ поширює інформацію через власний сайт www.srfu.gov.ua, який вміщує матеріали про хід приватизації в Україні.

Прес-служба ФДМУ щодня надає в середньому 10 роз'яснень та коментарів на запити засобів масової інформації.

У рамках взаємодії структурних підрозділів ФДМУ, які відповідають за роботу зі зверненнями громадян, відповіді на найбільш актуальні питання розміщуються на сайті ФДМУ і постійно передаються у засоби масової інформації.

Підсумки роботи зі зверненнями громадян розглядалися на засіданнях колегії ФДМУ 28.02.08 та 23.10.08.

Протягом звітного періоду фахівцями ФДМУ вживалися відповідні заходи щодо зменшення надходження листів на адресу Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України з питань, які не належать до їх безпосередніх повноважень.

ФДМУ систематично працює над вирішенням питань, які порушують у своїх зверненнях громадяни України, а також докладає багато зусиль для висвітлення в засобах масової інформації проблемних питань з метою інформування населення та формування позитивної громадської думки про хід реформування власності в державі.

Підготував начальник відділу розгляду звернень громадян ФДМУ
Володимир ТАРАСОВ

РЕЗУЛЬТАТИ КОНТРОЛЮ за виконанням умов договорів купівлі- продажу об'єктів приватизації, здійсненого протягом 2008 року*

Згідно з вимогами статей 7 та 27 Закону України «Про приватизацію державного майна» щодо контролю державними органами приватизації (далі – орган приватизації) за станом виконання умов договорів купівлі-продажу державного майна (далі – договір), постановою Кабінету Міністрів України від 12.09.97 № 1012 «Про порядок контролю за діяльністю підприємств, приватизація яких здійснюється за погодженням з Кабінетом Міністрів України», наказом Фонду державного майна України (далі – Фонд) від 27.02.04 № 372 протягом 2008 року здійснено перевірки виконання покупцями державного майна умов укладених договорів і виявлено таке.

1. Загальні дані про результати контролю

На обліку органів приватизації перебуває 11 838 договорів купівлі-продажу державного майна, у тому числі:

пакетів акцій акціонерних товариств – 1 030;

об'єктів малої приватизації – 7 703;

об'єктів незавершеного будівництва – 3 105.

Із загальної кількості зазначених договорів у 2008 році підлягало перевірці виконання умов 2 778 договорів (умови решти 9 060 договорів виконані, внаслідок чого їх знято з контролю).

Протягом звітного періоду проконтрольовано стан виконання умов усіх договорів, що підлягали перевірці. Фактична кількість здійснених перевірок становить 3 246.

Перевірками встановлено, що переважна більшість узятих покупцями об'єктів приватизації зобов'язань виконується належним чином.

Поряд із зазначеним невиконання умов встановлено у 393 випадках (12,1 відсотка загальної кількості договорів, виконання умов яких було перевірено). Найбільше порушень зафіксовано в областях Луганській (2,6 відсотка перевірених договорів), Житомирській

(1,3), Харківській (1,0), і стосуються вони термінів добудови об'єктів, демонтажу, сплати за об'єкт.

У кожному з виявлених випадків порушення до покупців були застосовані відповідні санкції, передбачені законодавством та договорами.

2. Аналіз стану виконання умов договорів за окремими групами об'єктів приватизації

У розрізі окремих груп об'єктів з числа вищезазначених стан виконання умов договорів (за накопичувальним підсумком) такий.

З усіх договорів, які перебувають на обліку органів приватизації, найбільше порушень умов зафіксовано за договорами купівлі-продажу об'єктів незавершеного будівництва. Із 3 105 договорів цієї групи невиконання умов встановлено за 234 (7,5 відсотка загальної кількості договорів цієї групи), неналежне виконання умов – за 32 (1,0 відсоток). Термін виконання умов не настав за 799 договорами (25,7 відсотка). У повному обсязі виконано умови 2 040 договорів (65,7 відсотка).

Найбільше договорів з тих, що обліковуються, стосуються об'єктів малої приватизації. Із їх загальної кількості – 7 703 – умови в повному обсязі виконані за 6 491 (84,3 відсотка загальної кількості договорів цієї групи). Невиконання умов виявлено за 51 договором (0,6 відсотка), неналежне виконання (з порушенням термінів) – за 26 договорами (0,3 відсотка). Термін виконання умов не настав за 1 135 договорами (14,7 відсотка).

Стан виконання умов договорів купівлі-продажу пакетів акцій такий.

На обліку органів приватизації перебуває 1 030 договорів купівлі-продажу пакетів акцій відкритих акціонерних товариств. Повне і своєчасне виконання умов встановлено за 905 договорами (87,9 відсотка загальної кількості), неналежне, тобто відставання від передбачених договорами термінів, – за 6 (0,6 відсотка загальної кількості), невиконання – за 30 (3,0 відсотки). За 89 договорами (8,6 відсотка) термін виконання умов не настав.

Серед зазначених договорів

* За наказом Фонду державного майна України від 20.01.09 № 64.



купівлі-продажу пакетів акцій 126 договорів стосуються підприємств, що мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави, з них на обліку центрального апарату Фонду перебуває 101 договір, регіональних відділень – 25.

Стан виконання умов цих договорів такий:

за 106 договорами (84,1 відсотка загальної кількості) умови виконані в повному обсязі;

за 16 договорами (12,7 відсотка) кінцеві терміни здійснення інвестицій та виконання інших зобов'язань не настали;

за 4 договорами (3,2 відсотка) зафіксовано невиконання умов договору.

Органи приватизації здійснюють заходи щодо забезпечення безумовного їх виконання, а в разі недосягнення позитивних результатів буде вжито заходів з розірвання договорів та повернення пакетів акцій у власність держави.

3. Дані про стан виконання покупцями об'єктів приватизації найхарактерніших умов договорів

За звітний період найбільше порушень умов договорів зафіксовано за договорами купівлі-продажу об'єктів незавершеного будівництва щодо термінів добудови та розбирання об'єктів. Зокрема, невиконання умов встановлено за 188 договорами (5,8 відсотка перевірених), з яких найбільшу кількість зафіксовано регіональними відділеннями Фонду по Луганській (62), Житомирській (23) та Львівській (22) областях. Зазначеними регіональними відділеннями розпочато претензійно-позовну роботу з метою застосування до покупців передбачених законодавством та договорами норм відповідальності.

Факти порушення розрахунків за придбані об'єкти приватизації встановлено за 34 договорами цієї групи (1,0 відсоток перевірених) регіональними відділеннями Фонду по Житомирській та Львівській областях (по 4 договори).

Недотримання термінів державної реєстрації нової форми власності придбаних покупцями об'єктів приватизації виявлено за 18 договорами (0,5 відсотка перевірених). Недисциплінованість покупців у цій частині виявлена регіональними відділеннями Фонду по Чернігівській (4), Харківській та Одеській областях (по 3 договори). Поряд з недисциплінованістю покупців однією з причин несвочасної реєстрації

залишається зволікання органів місцевого самоврядування з її оформленням.

Результати перевірки стану виконання покупцями зобов'язань щодо збереження існуючої на момент приватизації кількості робочих місць та створення нових такі.

На контролі органів приватизації перебуває 165 договорів (6,0 відсотків загальної кількості договорів, які контролюються), що містять умову щодо збереження кількості робочих місць, яка існувала на об'єктах на момент їх приватизації, та 140 договорів (5,0 відсотків) – щодо створення нових робочих місць.

Результати перевірок засвідчили, що на момент приватизації кількість робочих місць на підприємствах, стосовно яких укладено зазначені договори з умовою збереження робочих місць, становила 100 989, на цей момент їх кількість становить 105 809. Отже, власниками в післяприватизаційний період ця умова договорів виконана, додатково створено 4 820 нових робочих місць.

Наприклад, за договором купівлі-продажу пакета акцій ВАТ «Київполіграфмаш» (покупець – ТОВ «Виробничо-торговельна компанія «Полімерцентр») передбачено протягом 5 років збереження 114 робочих місць. На момент перевірки робочі місця збережені та створені 106 нових. За договором купівлі-продажу пакета акцій ВАТ «Спеціалізоване автопідприємство «Атлант» (м. Київ) від 20.08.05 № 126 передбачено збереження 40 робочих місць. На момент перевірки робочі місця збережені та їх кількість збільшена на 191.

На виконання зобов'язання щодо створення нових робочих місць, яке передбачено 140 договорами, власниками приватизованих об'єктів у післяприватизаційний період створено 6 321 робоче місце, що на 609 робочих місць більше, ніж передбачалось умовами договорів.

Прикладом позитивного результату діяльності власника на приватизованому об'єкті є створення нових робочих місць у Донецькій області за договором купівлі-продажу від 02.12.05 № 4487. У ході перевірки встановлено, що в дитячому оздоровчому таборі «Світлячок» створено 98 нових робочих місць.

Також слід зазначити, що в ході перевірок органами приватизації зафіксовано створення нових робочих місць за договорами, в яких умова щодо збереження або створення

нових робочих місць не передбачена. Із загальної кількості перевірених на 58 об'єктах приватизації зафіксовано створення 1 208 нових робочих місць. Наприклад, у Сумській області власниками придбаних нежилых приміщень – ТОВ «Будівельна компанія «Хаус Билдинг ЛТД» (договір купівлі-продажу від 28.08.08 № 541) та ТОВ «Курський ринок» (договір купівлі-продажу від 19.08.08 № 540) – здійснені поточний ремонт та облаштування офісних приміщень. На поліпшення власниками витрачено відповідно 351,3 та 15,2 тис. грн. і додатково створено 32 та 13 робочих місць, що умовами договорів не передбачалося.

У Дніпропетровській області під час перевірки виконання умов договорів купівлі-продажу зафіксовано створення 22 нових робочих місць, що умовами договорів не передбачалося, а саме:

від 05.04.07 № 1040 об'єкта соціальної сфери «Водна станція» – 12; від 13.11.06 № 3583 окремо розташованої нежилої будівлі – 10.

У Закарпатській області під час перевірки виконання умов договорів купівлі-продажу зафіксовано створення додатково 35 робочих місць, що умовами договорів не передбачалося, а саме:

від 09.12.2000 № 221 об'єкта незавершеного будівництва – клубу – 3 робочих місця;

від 23.10.2000 № 218 об'єкта незавершеного будівництва – будинку культури та від 12.09.06 № 371 недіючої котельні – по 11 робочих місць;

від 23.12.03 № 312 частки, що належить до спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області, яка становить 28/100 у спільній частковій власності не завершеного будівництвом корпусу готелю турбази «Латориця» – 10 робочих місць.

Існують також інші приклади, коли завдяки добросовісній діяльності власників приватизованих об'єктів та ефективному контролю з боку органів приватизації вдається досягати позитивних результатів не лише у фінансових та економічних, а й у соціальних напрямках розвитку регіонів.

Результати перевірок стану виконання інвестиційних зобов'язань та інших, виражених у грошовій формі, свідчать про таке.

Зазначені зобов'язання містять 869 договорів купівлі-продажу пакетів акцій, 376 договорів купівлі-продажу об'єктів малої приватизації і 92

договори купівлі-продажу об'єктів незавершеного будівництва.

Загалом цими договорами передбачено надходження інвестицій на підприємства (у період з 1995 до 2018 року) на загальну суму 9,44 млрд грн., 1,44 млрд дол. США та 19,26 млн євро, у тому числі станом на 14.01.09 – 8,35 млрд грн., 573,56 млн дол. США та 19,26 млн євро.

Фактично станом на 14.01.09 на вітчизняні підприємства надійшло 6,88 млрд грн., 772,13 млн дол. США та 72,0 млн євро (у перерахунку на національну валюту – 9,91 млрд грн.).

За групами договорів ці цифри розподіляються так.

Договорами купівлі-продажу пакетів акцій відкритих акціонерних товариств передбачено надходження в період з 1995 до 2019 року коштів на загальну суму 8,42 млрд грн., 1,42 млрд дол. США та 19,26 млн євро, в тому числі на стратегічно важливі для економіки та безпеки держави підприємства протягом зазначеного періоду передбачено надходження 4,74 млрд грн. та 1,1 млрд дол. США.

Фактично з 1995 року на підприємства надійшло інвестицій за всіма договорами купівлі-продажу пакетів акцій на суму 6,47 млрд грн., 771,15 млн дол. США та 72,0 млн євро, в тому числі за договорами купівлі-продажу пакетів акцій стратегічно важливих для економіки і безпеки держави підприємств – 3,92 млрд грн. та 537,21 млн дол. США (за умовами цих договорів передбачено надходження 4,63 млрд грн. та 322,67 млн дол. США).

Договорами купівлі-продажу об'єктів незавершеного будівництва в період з 1995 до липня 2018 року заплановано надходження інвестицій на суму 644,53 млн грн. і 10,0 тис. дол. США, станом на 14.01.09 – 249,52 млн грн. та 10,0 тис. дол. США. Фактично на звітну дату надійшло 262 млн грн. і 27,76 тис. дол. США.

Договорами купівлі-продажу об'єктів малої приватизації за період з 1995 до 2018 року передбачено здійснення інвестицій на загальну суму 382,23 млн грн. і 20,7 млн дол. США, станом на 14.01.09 – 116,22 млн грн. та 2,2 млн дол. США. Фактично на звітну дату надійшло 144,05 млн грн. і 956,22 тис. дол. США.

Особливий інтерес інвестори виявляють до підприємств чорної та кольорової металургії (обсяг здійснених інвестицій – 2,52 млрд грн. та 456 млн дол. США), машинобудування та металообробки (1,04 млрд грн. та 36,24 млн дол. США), енергетичної та паливної галузей промисловості

(833,48 млн грн., 57,92 млн дол. США та 71,14 млн євро).

Результати аналізу напрямів залучення інвестицій свідчать, що більша частина залучених інвестицій спрямовується на технічне переозброєння та реконструкцію виробництва (3,7 млрд грн. та 436,93 млн дол. США), що необхідно для розвитку виробничої бази підприємств з метою випуску конкурентоспроможної продукції.

Наступним напрямом залучення інвестицій за кількісними показниками є погашення кредиторської заборгованості підприємств з платежів до бюджету всіх рівнів та перед Пенсійним фондом (обсяг здійснених інвестицій – 116,45 млн грн. та 42,33 млн дол. США).

Фонд контролював стан виконання умов 15 договорів купівлі-продажу пакетів акцій енергетичних компаній, що мали стратегічне значення для економіки та безпеки держави, з них 7 залишаються стратегічно важливими.

Згідно з умовами зазначених договорів протягом 1996 – 2006 років на розвиток компаній, погашення простроченої кредиторської заборгованості та поповнення обігових коштів передбачалося здійснити інвестицій на загальну суму 1,04 млрд грн. та 13,25 млн дол. США.

На цей момент зобов'язання, передбачені умовами зазначених договорів, виконані вчасно та в повному обсязі (інвестовано 264,01 млн грн. та 13,25 млн дол. США).

За інформацією ДП «Енергоринок», між ним та ВАТ «ЕК «Херсонобленерго» укладено договір від 21.12.07 № 4328/03 про реструктуризацію заборгованості на 10 років. Загальна сума заборгованості ВАТ «ЕК «Херсонобленерго» становить 366,79 млн грн., з яких 364,41 млн грн. – борг за електроенергію, решта – штрафні санкції. Станом на 01.12.08 реструктуризована заборгованість за електроенергію ВАТ «ЕК «Херсонобленерго» за зазначеним договором становить 343,61 млн грн.

4. Заходи, вжиті державними органами приватизації з метою усунення фактів порушень умов продажу об'єктів приватизації

У всіх виявлених випадках порушення покупцями взятих зобов'язань органами приватизації здійснювалася претензійно-позовна робота. Зокрема, крім заходів зі стягнення штрафів, пені та неустойок (загальна сума наростаючим підсумком весь період контролю становить 13,33

млн грн. та 106,40 тис. дол. США), після використання всіх можливостей досудового врегулювання спорів у напрямі забезпечення реалізації цих умов органами приватизації здійснювалися дії з розірвання (визнання недійсними) договорів та повернення відчужених за ними об'єктів у державну власність.

Станом на 01.01.09 у власність держави повернуто 270 об'єктів приватизації, з яких 81 – пакети акцій, 49 – цілісні майнові комплекси, 140 – об'єкти незавершеного будівництва, (у тому числі протягом IV кварталу 2008 року – 4 об'єкти). За 124 договорами триває претензійно-позовна робота щодо їх розірвання (визнання недійсними) і повернення відчужених за ними об'єктів у державну власність (з них 16 – пакети акцій, 16 – цілісні майнові комплекси та 92 – об'єкти незавершеного будівництва).

Із загальної кількості повернутих у державну власність об'єктів приватизації повторно продано 148 об'єктів, у тому числі 49 – пакети акцій, 71 – об'єкти незавершеного будівництва, 28 – цілісні майнові комплекси.

Загальна сума коштів, одержаних від продажу повернутих державі об'єктів за рішеннями судів, накопичувальним підсумком становить 97,23 млн грн. При першому продажу цих об'єктів було одержано 49,35 млн грн.

5. Приклади позитивних результатів роботи органів приватизації та діяльності власників приватизованого майна у процесі реалізації умов договорів

Незважаючи на негативний вплив світової фінансової кризи на економічну ситуацію в державі, органами приватизації під час проведення перевірок фіксуються конкретні приклади поліпшення виробничого та фінансового стану приватизованих підприємств унаслідок успішної роботи їх менеджменту та реалізації власниками взятих за договорами купівлі-продажу зобов'язань. Крім наведених прикладів, це такі:

у Полтавській області:
за договором купівлі-продажу від 20.03.02 № 9 покупцем об'єкта незавершеного будівництва побутового приміщення, що перебуває на балансі Полтавського ДЕП «Корпорація «Укравтодор», проведено монтаж і пусканалагоджувальні роботи технологічного та холодильного



обладнання ковбасного цеху, встановлено обладнання магазину, кафе, придбано інвентар для готелю та літнього майданчика кафе. Облаштовано закріплену за об'єктом земельну ділянку. На території комплексу споруджено штучне озеро. Завершено облаштування футбольного поля. На будівництво витрачено загалом 1,49 млн грн. Створено 45 робочих місць, у тому числі 23 у ковбасному цеху. Власник об'єкта приділяє належну увагу заходам з охорони праці, упровадженню проектів раціонального використання ресурсів, енергозберігаючих технологій. Постійно оновлюється асортимент м'ясної продукції, що виробляється. Комплекс будівель сучасного зразка прикрасив передмістя Полтави;

у Вінницькій області:

покупцем об'єкта незавершеного будівництва «Вінницький фольгопрокатний завод» (договір купівлі-продажу від 28.04.05 № 847) достроково здійснено інвестицій на добудову об'єкта на суму 2,88 млн грн. Придбано будівельну техніку, виготовлено проектну документацію, проведено геологічні вишукування будівельних майданчиків та промислових будівель, уведено в експлуатацію трансформаторну підстанцію, підготовлено майданчик під виробничу лінію та придбано обладнання з виготовлення керамзитобетонних блоків, добудовано та введено в експлуатацію адміністративну будівлю, проведено освітлення та огорожено територію об'єкта. Також зазначеним договором передбачено створення нового виробництва будівельних матеріалів, що повинні відповідати сучасним стандартам, зон відпочинку, часткове забезпечення електрикою та телефонізацією прилеглих до заводу вулиць мікрорайону Тяжилів м. Вінниці;

у Тернопільській області:

під час перевірки виконання умов договору купівлі-продажу (від 16.10.06 № 4258) навчального центру Чортківського вузла встановлено, що покупцем (фізичною особою) збережено профіль об'єкта (навчальні та культурно-масові заходи), замінено систему опалення (центральної) на індивідуальне газове обладнання, виготовляється документація на заміну системи електропостачання. Об'єкт та прилегла до нього територія утримуються в належному санітарно-технічному стані. На момент перевірки частина нежилої будівлі – навчального центру за договором від 08.11.06 № 1 передана в оренду Чортківському вищому професійному училищу для

проведення навчальних та культурно-масових заходів зі студентами училища. Зазначене приміщення використовується орендарем для проведення звітних концертів художньої самодіяльності, конкурсних програм, вистав, роботи гуртків, секцій та інших культурно-розважальних заходів;

покупцем об'єкта незавершеного будівництва – ТОВ «Добробуд», яке придбало 126-квартирний житловий будинок, збережено первісне призначення об'єкта, добудовано та достроково введено в експлуатацію 155-квартирний житловий будинок з магазинами, офісними приміщеннями, аптекою та стоматологічним кабінетом, вбудовано-прибудованими стоянками автомобілів житлового комплексу, додатково створено 20 робочих місць та здійснено інвестицій на суму 24,24 млн грн.

6. Загальні питання роботи із забезпечення реалізації умов продажу державного майна

У звітному періоді органами приватизації забезпечено виконання вимог відповідних організаційно-розпорядчих актів щодо обсягів охоплення укладених договорів перевірки виконання їх умов та термінів передання звітів до Фонду. Кращими регіональними відділеннями за якістю організації та здійснення контролю, звітності, відпрацювання пропозицій щодо подальшого нормативного та методологічного забезпечення є регіональні відділення Фонду по Донецькій, Вінницькій, Київській, Кіровоградській, Закарпатській, Полтавській, Тернопільській, Черкаській областях та м. Києву.

У зв'язку з фінансово-економічною кризою гостро постає питання подальшого виконання умов договорів купівлі-продажу. Від покупців об'єктів приватизації надходять звернення з проханням перенести терміни виконання договорів умов на період подолання кризових явищ. Дорученням Прем'єр-міністра України від 12.11.08 № 55649/0/1-08 до Меморандуму порозуміння між Кабінетом Міністрів України та підприємствами гірничо-металургійного комплексу передбачено відповідне завдання щодо перенесення термінів виконання умов договорів купівлі-продажу об'єктів, які належать до металургійної галузі. Фонд вважає за потрібне в цій ситуації застосувати однаково рівні підходи і вимоги до всіх покупців без винятку об'єктів приватизації. Оскільки така робота

може виявитися масштабною (нині органи приватизації виконують її тільки у виключних випадках) і потребуватиме вироблення відповідних критеріїв, Фонд звернувся до Президента України з проханням винести це питання на розгляд Ради національної безпеки і оборони України.

Актуальним і невирішеним проблемним питанням післяприватизаційного супроводження об'єктів приватизації залишається фінансування охорони та утримання об'єктів, які за рішеннями судів повернуті в державну власність, до моменту їх повторного продажу. Це питання має бути вирішено в разі прийняття Верховною Радою України у складі норм законопроекту «Про внесення змін до деяких законів з питань приватизації» пропозиції Фонду щодо такого фінансування за рахунок надходжень до Державного бюджету України від приватизації. На цей момент зазначений законопроект не прийнятий. Департаментом постприватизаційного супроводження (далі – департамент) у черговий раз надані пропозиції з цього питання.

Крім висвітленої діяльності, у звітному періоді департамент продовжував роботу з Міністерством фінансів України та іншими визначеними відповідним дорученням уряду міністерствами і відомствами у складі робочої групи з питань погашення простроченої заборгованості за кредитами, залученими державою або під державні гарантії. За результатами роботи цієї групи Фондом підготовлено і погоджено проекти Комплексного плану заходів щодо забезпечення погашення простроченої заборгованості юридичних осіб перед державою за такими кредитами та розпорядження Кабінету Міністрів України про його затвердження.

Інформація про результати діяльності державних органів приватизації з питань контролю за виконанням умов договорів купівлі-продажу, проблемних питань та шляхів їх вирішення з метою забезпечення прозорості післяприватизаційного супроводження об'єктів приватизації регулярно подається через засоби масової інформації, в тому числі шляхом розміщення на веб-сайті Фонду.





ІНФОРМАЦІЯ щодо реформування відносин власності в Україні за 2008 рік

За даними відомчої звітності з питань приватизації за формою № 1 «Приватизація: Інформація про приватизацію майна підприємства, установи, організації», затвердженою наказом ФДМУ від 10.07.06 № 1067 «Про затвердження форми звітності № 1 приватизація, додатка до форми звітності № 1 приватизація та Інструкції щодо їх заповнення»* та зареєстрованою у Мін'юсті 26.07.06 за № 873/12747 (із змінами, внесеними наказом ФДМУ від 05.03.08 № 262 «Про внесення змін до наказу Фонду державного майна України від 10.07.06 № 1067», зареєстрованим у Мін'юсті 19.03.08 за № 228/14919**), з початку процесу приватизації станом на 01.01.09 реформовано 119 151 об'єкт. Із загальної кількості реформованих об'єктів понад три чверті (91 000 об'єктів) належали до комунальної форми власності, решта (28 151 об'єкт) – до державної. Розподіл реформованих об'єктів за категоріями показаний на рис. 1, за класифікаційними групами – на рис. 2.

Переважна більшість об'єктів (83,8 %) належала до групи А, інші – до груп Б, В, Г (9,65 %), Д (4,19 %), Ж (1,25 %) та Е (1,11 %). За регіональним розподілом значна кількість об'єктів групи А зосереджувалася в Донецькій (11 010 об'єктів), Львівській (10 245 об'єктів), Дніпропетровській (6 589 об'єктів) областях та м. Києві (10 956 об'єктів). За групами Б, В, Г більшість реформованих об'єктів зосереджувалася у Донецькій (951 об'єкт), Дніпропетровській (784 об'єкти), Харківській (681 об'єкт),

* Державний інформаційний бюлетень про приватизацію, 2006, № 10, с. 47 – 55. – Прим. ред.

** Там же, 2008, № 5, с. 45. – Прим. ред.

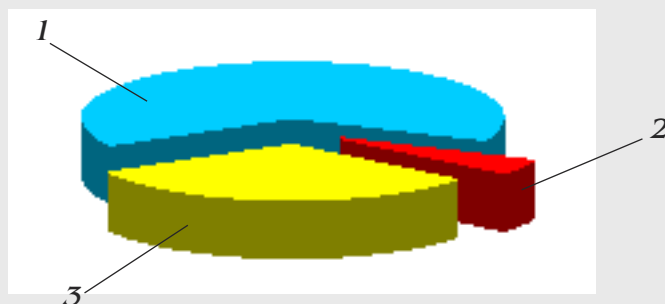


Рис. 1. Розподіл реформованих об'єктів за категоріями (станом на 01.01.09):

1 – структурні підрозділи підприємств (65,0 %);
2 – ОНБ (4,2 %); 3 – ЦМК підприємств (30,8 %)

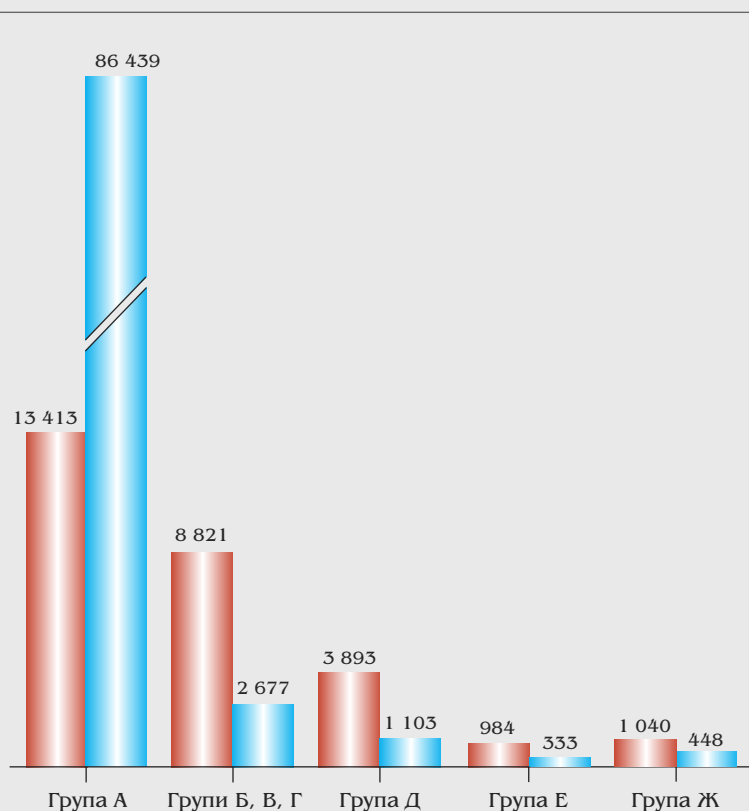


Рис. 2. Розподіл реформованих об'єктів за класифікаційними групами (станом на 01.01.09):

■ – об'єкти державної форми власності;
■ – об'єкти комунальної форми власності



Таблиця 1

Розподіл об'єктів за способами приватизації
(станом на 01.01.09)*

Спосіб приватизації	Усього об'єктів	% загальної кількості
Викуп об'єкта приватизації	61 413	51,54
Викуп за альтернативним планом приватизації	456	0,38
Викуп майна, зданого в оренду з правом викупу	21 540	18,08
Продаж на аукціоні	17 825	14,96
Продаж за некомерційним конкурсом	2 424	2,03
Продаж за комерційним конкурсом	4 929	4,14
Продаж акцій ВАТ	10 564	8,87
Разом...	119 151	100

Таблиця 2

Розподіл реформованих об'єктів у розрізі регіонів за формами власності до приватизації (станом на 01.01.09)

Регіон	Усього об'єктів	Форма власності			
		державна		комунальна	
		Усього об'єктів	% загальної кількості	Усього об'єктів	% загальної кількості
Автономна Республіка Крим	6 340	384	6,06	5 956	93,94
Область:					
Вінницька	2 765	1 171	42,35	1 594	57,65
Волинська	2 581	685	26,54	1 896	73,46
Дніпропетровська	7 647	1 808	23,64	5 839	76,36
Донецька	12 536	4 125	32,91	8 411	67,09
Житомирська	2 795	1 228	43,94	1 567	56,06
Закарпатська	2 842	398	14,00	2 444	86,00
Запорізька	5 181	1 309	25,27	3 872	74,73
Івано-Франківська	4 099	477	11,64	3 622	88,36
Київська	3 089	1 071	34,67	2 018	65,33
Кіровоградська	2 425	681	28,08	1 744	71,92
Луганська	5 138	1 646	32,04	3 492	67,96
Львівська	11 406	1 514	13,27	9 892	86,73
Миколаївська	3 533	1 061	30,03	2 472	69,97
Одеська	4 839	1 445	29,86	3 394	70,14
Полтавська	3 037	852	28,05	2 185	71,95
Рівненська	2 198	845	38,44	1 353	61,56
Сумська	2 860	842	29,44	2 018	70,56
Тернопільська	2 973	745	25,06	2 228	74,94
Харківська	6 496	1 560	24,01	4 936	75,99
Херсонська	2 360	556	23,56	1 804	76,44
Хмельницька	2 403	578	24,05	1 825	75,95
Черкаська	2 359	774	32,81	1 585	67,19
Чернівецька	3 000	493	16,43	2 507	83,57
Чернігівська	1 648	640	38,83	1 008	61,17
м. Київ	11 934	1 088	9,12	10 846	90,88
м. Севастополь	667	175	26,24	492	73,76
Разом...	119 151	28 151	23,63	91 000	76,37

Луганській (614 об'єктів), Одеській (596 об'єктів), Київській (581 об'єкт), Львівській (510 об'єктів) областях та м. Києві (688 об'єктів). Розподіл об'єктів за способами приватизації наведений у табл. 1. Приватизація майна підприємств, установ та організацій здійснювалася переважно шляхом викупу (51,54 %).

Розподіл реформованих об'єктів у розрізі регіонів за формами власності до приватизації наведений у табл. 2.

Питома вага реформованих об'єктів державної форми власності перевищує середній показник по державі (23,63 %) в областях Житомирській (43,94 %), Вінницькій (42,35 %), Чернігівській (38,83 %), Рівненській (38,44 %) та Київській (34,67 %).

Питома вага реформованих об'єктів комунальної форми власності перевищує середній показник по Україні (76,37 %) в Автономній Республіці Крим (93,94 %), м. Києві (90,88 %), Івано-Франківській (88,36 %), Львівській (86,73 %) та Закарпатській (86,0 %) областях.

За видами економічної діяльності процесом приватизації найбільше охоплені ЦМК підприємств торгівлі, побутових виробів та предметів особистого вжитку, промисловості, з надання комунальних та індивідуальних послуг.

За 2008 рік у процесі приватизації змінили форму власності 5 298 об'єктів (державної – 282, комунальної – 5 016).

Розподіл реформованих об'єктів у розрізі регіонів за 2008 рік наведено в табл. 3, за категоріями – на рис. 3.

У звітному періоді за класифікаційними групами реформовані об'єкти розподілялися так: А – 5 191 (97,98 %); Д – 32 (0,6 %); Ж – 37 (0,7 %); В, Г – 17 (0,32 %); Е – 21 (0,4 %).

За регіональною ознакою найбільше об'єктів групи А реформовано у м. Києві (839 об'єктів),

* Дані наведено з урахуванням вилучення об'єктів, з якими, за інформацією ФДМУ, регіональних відділень ФДМУ, органів місцевого самоврядування, розірвано договори купівлі-продажу станом на 01.01.09.



Львівській (508 об'єктів), Донецькій (478 об'єктів) областях, групи Д – Донецькій (4), Львівській (4), Миколаївській (4) та Херсонській (3) областях.

Об'єкти групи А комунальної форми власності, які становлять 97,76 % загальної кількості об'єктів цієї класифікаційної групи, реформовані переважно шляхом викупу (68,78 %) та оренди з викупом (19,03 %), на аукціонах продано 9,01 % таких об'єктів, решту – іншими способами.

Об'єкти групи А державної форми власності приватизовано переважно шляхом викупу (56,36 %), оренди з правом викупу (4,09 %), у продажу на аукціонах (38,18 %), решту – на конкурсних засадах.

Переважну більшість об'єктів груп Д і Ж як державної, так і комунальної форми власності продано на аукціонах та шляхом викупу.

Наведені дані свідчать, що найчастіше об'єктами приватизації стають структурні підрозділи підприємств, здебільшого приміщення, будівлі та споруди, які належать до об'єктів групи А (97,4 %).

Серед способів приватизації протягом 2008 року найпоширенішими були викуп, викуп майна, зданого в оренду, та продаж на аукціоні – відповідно 68, 18 та 11 % загальної кількості реформованих об'єктів по Україні.

Приватизація державного та комунального майна у звітному періоді здійснювалася виключно за грошові кошти. За договорами купівлі-продажу від продажу об'єктів до Державного бюджету України має надійти 325 млн грн., до відповідних місцевих бюджетів – 1 933 млн грн. Сумарна номінальна вартість статутних фондів об'єктів великої приватизації, які у звітному році змінили державну форму власності, становить 454,9 млн грн.

Відділ статистичної звітності та моніторингу роздержавлення власності Департаменту інформаційних технологій, моніторингу та прогнозування ФДМУ

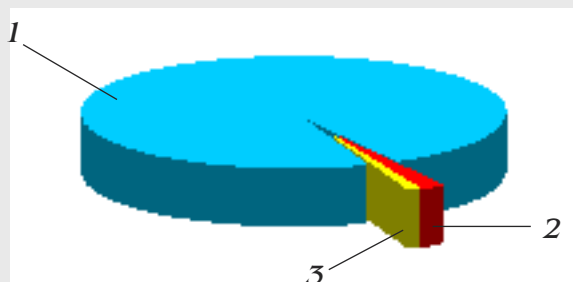


Рис. 3. Розподіл реформованих об'єктів за категоріями (за 2008 рік):

1 – структурні підрозділи підприємств (97,4 %);
2 – ЦМК підприємств (2,0 %); 3 – ОНБ (0,6 %)

Таблиця 3

Розподіл реформованих об'єктів у розрізі регіонів (за 2008 рік)

Регіон	Усього об'єктів	Форма власності			
		державна		комунальна	
		Усього об'єктів	% загальної кількості	Усього об'єктів	% загальної кількості
Автономна Республіка Крим	426	3	0,70	423	99,30
Область:					
Вінницька	55	13	23,64	42	76,36
Волинська	52	6	11,54	46	88,46
Дніпропетровська	211	19	9,00	192	91,0
Донецька	484	21	4,34	463	95,66
Житомирська	142	14	9,86	128	90,14
Закарпатська	112	4	3,57	108	96,43
Запорізька	339	11	3,24	328	96,76
Івано-Франківська	130	4	3,08	126	96,92
Київська	35	8	22,86	27	77,14
Кіровоградська	119	5	4,20	114	95,80
Луганська	278	19	6,83	259	93,17
Львівська	522	37	7,09	485	92,91
Миколаївська	251	15	5,98	236	94,02
Одеська	95	13	13,68	82	86,32
Полтавська	161	8	4,97	153	95,03
Рівненська	66	11	16,67	55	83,33
Сумська	96	6	6,25	90	93,75
Тернопільська	71	2	2,82	69	97,18
Харківська	383	17	4,44	366	95,56
Херсонська	85	12	14,12	73	85,88
Хмельницька	40	6	15,00	34	85,00
Черкаська	95	7	7,37	88	92,63
Чернівецька	138	0	0,00	138	100,00
Чернігівська	29	3	10,34	26	89,66
м. Київ	844	12	1,42	832	98,58
м. Севастополь	39	6	15,38	33	84,62
Разом...	5 298	282	5,32	5 016	94,68

УДК 338.242.

Деякі аспекти практики вирішення в судовому порядку спорів щодо майна, яке не увійшло до статутних фондів господарських товариств у процесі приватизації



Володимир ПОЛІЩУК

начальник РВ ФДМУ
по Житомирській області



Наталя ГРІНЧУК

заступник начальника РВ ФДМУ
по Житомирській області

У процесі приватизації державних підприємств Житомирської області зі статутних фондів господарських товариств та колишніх колективних сільськогосподарських підприємств (КСП) вилучалося майно, яке залишилося на балансах реформованих підприємств як об'єктів права державної власності.

У результаті інвентаризації державного майна було встановлено, що під час приватизації (корпоратизації) державних підприємств згідно з чинним законодавством зі статутних фондів 239 господарських товариств та КСП було вилучено 4 419 об'єктів державної власності, а саме:

- 3 270 об'єктів житлового фонду та соціальної інфраструктури;
- 261 об'єкт незавершеного будівництва (ОНБ);
- 648 об'єктів соціально-культурного призначення;
- 240 інших об'єктів.

Відповідно до Положення про управління державним майном, яке не увійшло до статутних фондів господарських товариств у процесі приватизації, але перебуває на їх балансах (далі – Положення), затвердженого спільним наказом Фонду державного майна України (ФДМУ) та Міністерства економіки України від 19.05.99 № 908/68, Регіональним відділенням ФДМУ по Житомирській області (далі – регіональне відділення) станом на 31.12.08 прийнято 3 411 управлінських рішень щодо вилученого державного майна. Зокрема, приватизовано 147 об'єктів, передано в комунальну власність 2 053 об'єкти, знято з балансу згідно зі свідоцтвом про право власності на житло 793 об'єкти, знято з балансу господарських приміщень до житлових будинків щодо 206 об'єктів, передано на баланси державних підприємств 124 об'єкти, відшкодовано збитки щодо 53 об'єктів, укладено договори оренди щодо 17 об'єктів, списано 13 об'єктів, укладено договори зберігання щодо двох об'єктів, інші управлінські рішення прийнято щодо трьох об'єктів.

На балансах господарських товариств та КСП залишилося 1 008 об'єктів державної власності, з яких:

- 536 – об'єкти житлового фонду (368 – житлові будинки, 34 – гуртожитки, 134 – об'єкти до житлового фонду);
- 69 – об'єкти соціальної інфраструктури;
- 107 – ОНБ;
- 180 – об'єкти соціально-культурного призначення;
- 116 – інші об'єкти.

Згідно з вимогами Положення відповідальність за збереження державного майна в межах Цивільного кодексу України покладена на господарські товариства, на балансі яких перебуває державне майно.

Питання належного зберігання, утримання та використання державного майна балансоутримувачами перебувають на постійному контролі регіонального відділення. У ході перевірок виявляються факти незаконного відчуження такого майна балансоутримувачами або його втрати іншими шляхами. Матеріали перевірок передаються регіональним відділенням до правоохоронних органів для відповідного реагування.

Поряд з цим регіональним відділенням ведеться робота з балансоутримувачами державного майна щодо відшкодування у добровільному порядку нанесених державі збитків. У результаті цієї роботи до Державного бюджету України в 2006 році надійшло 1 516 грн., у 2007 році – 5 013,43 грн., станом на 31.12.08 – 5 344,48 грн.

Ведення претензійно-позовної роботи відносно господарських товариств, які, порушуючи чинне законодавство, здійснили відчуження державного майна, що не увійшло в процесі приватизації до їх статутних фондів, або не забезпечили належне зберігання такого майна, є одним з важливих напрямів роботи юридичної служби регіонального відділення.

Інший аспект практики вирішення спорів щодо майна, яке не увійшло до статутних фондів господарських товариств, стосується майна, яке вилучалося на підставі

статті 24 Закону України «Про приватизацію державного майна» (далі – Закон) від 04.03.92 № 2163^{ХІІ}. У разі здійснення органом приватизації процедури вилучення майна зі статутного фонду підприємства в період дії редакції Закону до 18.05.2000 вартість такого майна не включалась у вартість цілісного майнового комплексу, а відтак покупець об'єкта приватизації за це майно гроші не сплачував і відповідно не набував на нього права власності.

З огляду на це під час розгляду справ за заявами регіонального відділення стосовно відшкодування збитків господарюючими суб'єктами в разі реалізації ними державного майна судові органи повинні були б приймати рішення на користь органу приватизації. Проте, оскільки вилучення майна розцінювалося господарськими судами, у тому числі й Вищим господарським судом України, як безоплатне передання органом приватизації цього майна у власність господарських товариств, позиція судових органів під час прийняття рішень з питань відшкодування збитків господарюючими суб'єктами в разі реалізації ними державного майна, яке було вилучено з їх статутних фондів на підставі статті 24 Закону, залишається неоднозначною. Суди, як правило, відмовляли органу приватизації в задоволенні подібних позовів, хоча останнім часом є зрушення в судовій практиці у бік захисту інтересів держави.

Прикладом цього є справа, яка розглядається в порядку Господарського процесуального кодексу України за позовом регіонального відділення до АТЗТ «Радомишлянка» про відшкодування збитків у сумі 83 918 грн., спричинених незаконним відчуженням товариством ідальні, яка під час приватизації була вилучена з його статутного фонду на підставі статті 24 Закону. Рішенням Господарського суду Житомирської області від 07.09.05 у задоволенні вимог регіонального відділення було відмовлено. Постановою Житомирського апеляційного господарського суду від 14.02.06 рішення суду першої інстанції було залишено без змін, а апеляційну скаргу регіонального відділення не задоволено. Рішення цих судів були оскаржені регіональним відділенням у касаційному порядку. Постановою Вищого господарського суду України від 19.12.07 касаційну скаргу регіонального відділення було задоволено частково. При цьому рішення судів скасовані, а справу направлено на новий розгляд. Ураховуючи приписи Вищого господарського суду України, рішенням суду першої інстанції від 17.07.08 при новому розгляді справи позов регіонального відділення було задоволено. До

Державного бюджету України суд прийняв рішення стягнути 83 918 грн., отриманих АТЗТ «Радомишлянка» в результаті реалізації державного майна.

Прийняте судом рішення, яким захищені державні інтереси, повинно набрати законної сили та пройти експертизу Вищого господарського суду України.

У практиці регіонального відділення також відомі випадки врегулювання спірних питань щодо майна, яке не увійшло до статутних фондів господарських товариств, мирним шляхом на стадії судового розгляду.

Унаслідок наполегливості органу приватизації власники майна, набутого поза межами законних процедур приватизації об'єктів, яке не увійшло до статутних фондів господарських товариств, змушені задовольняти вимоги регіонального відділення, аби позбутися подальшої судової тяганини.

Так, Господарським судом Житомирської області було затверджено мирову угоду, укладену між регіональним відділенням, ТОВ «Бюфіка» та спільним підприємством у формі ТОВ «РІФ 1», на підставі якого новий власник відшкодував державі вартість незаконно придбаної ним у неналежного продавця – балансоутримувача державного майна ідальні, яка в процесі приватизації не увійшла до статутного фонду підприємства. При цьому власник змушений був вдруге розрахуватися за придбане майно та сплатити значні кошти до Державного бюджету України.

У справі за позовом до ВАТ «Корвинецький цукровий завод» про визнання недійсним договору купівлі-продажу магазину (майна, що не увійшло до статутного фонду товариства), укладеного відповідачем з ТОВ «Гарант», регіональне відділення захищало державні інтереси протягом двох років, у тому числі в судах апеляційної та касаційної інстанцій. Суди приймали рішення на користь органу приватизації, але з мотивів порушення норм процесуального права постановою Вищого господарського суду України рішення по справі були скасовані, а справа направлена на новий розгляд до Господарського суду Житомирської області. У ході повторного провадження у даній справі відповідачі, які на той час понесли значні судові витрати та зрозуміли, що це лише початок, змінили свою позицію з конфронтації на мирне врегулювання спору. Пропозиція органу приватизації здійснити незалежну оцінку незаконно проданого державного майна і відшкодувати до Державного бюджету України нанесені збитки була прийнята відповідно до порядку було затверджено мирову угоду, припинено провадження у справі

та забезпечено надходження коштів до Державного бюджету України.

Проте не завжди вдається врегулювати спірні питання мирним шляхом, що призводить до затягування судової процедури в усіх інстанціях.

Так, протягом кількох років регіональне відділення веде судові справи із ЗАТ «Житичі», зі статутного фонду якого у процесі приватизації було вилучено майно, для якого встановлені пільги, – мотельна будівля «Алушта» та ідальня в селі Троянів на загальну суму 1 260 тис. крб., а також майно, для якого органом приватизації встановлено особливий режим приватизації – незавершене будівництво котеджів та 39 квартирного житлового будинку на загальну суму 396 тис. крб. Усе це майно було незаконно відчужено товариством, у зв'язку з чим регіональне відділення ініціювало розгляд чотирьох судових справ з відшкодування до Державного бюджету України заподіяних збитків.

Судами всіх інстанцій регіональному відділенню було відмовлено в задоволенні вимог щодо майна, яке було вилучено відповідно до статті 24 Закону, з мотивацією, що такі рішення приймалися до змін, які відбулись у практиці господарських судів.

Водночас рішення на користь держави прийнято щодо об'єктів, які були вилучені з вартості цілісного майнового комплексу підприємства як об'єкти, для яких встановлено особливий режим приватизації. При цьому в ході судового розгляду регіональним відділенням було доведено, що такі об'єкти приватизуються відповідно до законодавства, яке регулює приватизацію об'єктів незавершеного будівництва, і приватизація таких об'єктів є виключною компетенцією органу приватизації.

Господарським судом Житомирської області прийнято судові рішення, які залишені без змін судами апеляційної та касаційної інстанцій, про стягнення з відповідача – ЗАТ «Житичі» – до Державного бюджету України в рахунок відшкодування заподіяних збитків 543 773 грн. за продаж незавершеного будівництва 39 квартирного житлового будинку та 18 622 грн. за продаж незавершеного будівництва котеджів.

Вищезазначені судові рішення боржником виконані, до Державного бюджету України надійшло більш як півмільйона гривень.

Прогнозування затрат на створення об'єктів інтелектуальної власності

У роботі розглядається проблема визначення затрат на створення об'єктів інтелектуальної власності (ОІВ) під час комерціалізації та захисту прав на ОІВ. Комерціалізація та захист прав на ОІВ зумовлюють необхідність вартісної оцінки прав. Незважаючи на те що під час оцінки прав на ОІВ затратний підхід, як правило, не відображає ринкових умов, необхідність його застосування доволі висока. По-перше, у багатьох випадках затратний підхід під час визначення вартості ОІВ єдиний можливий (за відсутності аналогів, а також для ОІВ, що створюються не з метою одержання доходу). По-друге, затратний підхід дає змогу визначити нижню межу вартості ОІВ та вирішити питання щодо доцільності створення інтелектуального продукту. По-третє, потреба у визначенні затрат на створення ОІВ виникає не тільки під час розрахунку вартості прав на ОІВ, а й під час розв'язання інших завдань: постановки на баланс ОІВ як нематеріального активу; управлінського обліку; визначення матеріальних збитків, завданих унаслідок незаконного використання прав на ОІВ

12



Павло БАРАНОВ

сертифікований оцінювач, судовий експерт, канд. екон. наук, м. Харків

Об'єктом дослідження є затрати, пов'язані зі створенням і реалізацією прав на ОІВ, предметом – моделювання процесу визначення затрат на основі ресурсно-часового аналізу робіт зі створення та реалізації прав на ОІВ. Актуальність проблеми визначення затрат на створення ОІВ полягає в тому, що змоделювати такі затрати досить складно. Результати аналізу літературних джерел, які розглядають питання управління процесом створення ОІВ (1 – 5), засвідчили, що цим питанням приділяється мало уваги. На відміну від затрат на створення об'єктів у матеріальній формі (нерухомості, технічних засобів тощо) затрати на створення ОІВ найчастіше мають ймовірнісний характер, а це спричиняє певні труднощі під час використання результатів оцінки, особливо визначення економічних наслідків порушення прав на ОІВ. У зв'язку з цим мета цієї роботи полягає в моделюванні процесу створення ОІВ та визначенні затрат, які враховують весь життєвий цикл створення та реалізації ОІВ починаючи із зародження ідеї та закінчуючи впровадженням на конкретному підприємстві або найефективнішою реалізацією ОІВ на вільному конкурентному ринку та його подальшою утилізацією. Для досягнення поставленої мети розглянемо такі завдання:

систематизація затрат, пов'язаних зі створенням та реалізацією ОІВ, за різними ознаками;

моделювання повного набору робіт зі створення, захисту та реалізації прав на ОІВ;

ресурсно-вартісний аналіз зазначених робіт;

визначення затрат за економічними елементами, пов'язаними зі створенням ОІВ, роботами і об'єктом у цілому.

З метою визначення затрат на створення ОІВ насамперед необхідно систематизувати види затрат за різними ознаками з урахуванням специфіки досліджуваного об'єкта, що дає змогу домогтися високого рівня обґрунто-

ваності та визначеності під час створення ОІВ.

Особливість визначення затрат на створення ОІВ полягає в тому, що кожний об'єкт є унікальним, а тому формування (прогнозування) затрат для конкретного ОІВ має певну специфіку. Загалом затрати на створення ОІВ можна визначити трьома способами:

на підставі даних бухгалтерського обліку (проте такий облік ведеться не для кожного ОІВ);

на основі опитування авторського колективу (такий підхід пов'язаний з певними організаційними труднощами і не завжди відбиває типові умови створення прав на ОІВ); шляхом моделювання типового процесу створення та реалізації ОІВ, ресурсно-часового аналізу робіт зі створення ОІВ і відповідних типових затрат (такий підхід недовірливий без високої кваліфікації фахівця та має суб'єктивний характер).

Роботи зі створення ОІВ мають

творчий характер, що певною мірою утруднює процес прогнозування затрат на їх виконання. У зв'язку з цим необхідно систематизувати затрати, що відбивають усі етапи створення та реалізації ОІВ. Це дасть змогу залежно від оціночної ситуації та різновиду ОІВ змодельовати об'єктивно необхідні затрати. Систематизація затрат на створення та впровадження ОІВ за різними ознаками наведена в табл. 1.

Приблизна номенклатура робіт зі

Таблиця 1

Систематизація затрат на створення та впровадження ОІВ

№ пор.	Ознака систематизації	Вид затрат за ознакою, що розглядається	Розшифрування зазначеного виду затрат (приклади затрат)	Особливості, спосіб визначення затрат під час створення ОІВ, приклад
1	За економічними елементами	Матеріальні затрати та прирівняні до них	Затрати на придбання продуктів минулої праці (сировина, матеріали, вироби) або послуг сторонніх організацій	Визначаються на підставі калькуляції матеріальних затрат, як правило, прямим рахунком
		Оплата праці всіх учасників процесу	Заробітна плата всіх категорій працівників, які прямо та опосередковано беруть участь у розробленні та впровадженні ОІВ	Визначається прямим рахунком залежно від затрат часу та побічно за нормативами накладних витрат
		Нарахування внесків у соціальні фонди	Обов'язкові платежі до бюджету і фондів відповідно до чинних положень	Визначаються побічно від розміру заробітної плати
		Амортизація основних засобів	Будівель та приміщень, обладнання і транспортних засобів, обчислювальної техніки та засобів зв'язку тощо, які використовуються за час створення ОІВ	Визначається побічно від первісної вартості основних засобів і норм амортизаційних відрахувань
		Інші	Елементи затрат, які не увійшли до вищенаведених елементів	Комунальні послуги, оренда приміщень та ін.
2	За статтями затрат	Прямі затрати (виробничі)	Основна заробітна плата виконавців	Визначається прямим рахунком залежно від затрат часу
			Вартість придбання матеріалів	Визначається на підставі калькуляції матеріальних затрат, як правило, прямим рахунком
			Вартість експлуатації обладнання, машин та механізмів, які використовуються під час створення ОІВ, у тому числі амортизаційні нарахування	За потреби їх застосування; визначаються прямим рахунком з виокремленням одноразових затрат (на придбання та установку, поточних експлуатаційних і амортизацію)
		Накладні витрати (загальновиробничі)	Управлінські витрати (на утримання управлінського та обслуговуючого персоналу)	Визначаються, як правило, побічно від прямих затрат
		Додаткова оплата праці та обов'язкові відрахування до відповідних фондів	Визначається побічно від розміру нарахованої заробітної плати	
		Витрати на створення нормальних умов праці	У разі, якщо створення прав на ОІВ пов'язане з безпекою життєдіяльності персоналу	
3	За способом визначення затрат	Прямі		Визначаються прямим рахунком
		Непрямі		Визначаються побічно у відсотках від прямих затрат



Закінчення табл. 1

№ пор.	Ознака систематизації	Вид затрат за ознакою, що розглядається	Розшифрування зазначеного виду затрат (приклади затрат)	Особливості, спосіб визначення затрат під час створення ОІВ, приклад
4	За часом формування затрат	Одноразові	Разові, одиниця – гривня або інші грошові одиниці	Виникають на певному етапі творення ОІВ, найчастіше початковому
		Поточні	Періодичні, одиниця – гривня або інші грошові одиниці за одиницю часу	Виникають упродовж усього часу реалізації прав на ОІВ
5	За ступенем нормованості вихідних даних	Нормативні	Формуються на підставі офіційно затверджених нормативів	-
		Ринкові	Формуються на підставі ринкової інформації	-
		Змішані	Формуються на підставі частково нормативної, а частково ринкової інформації	Наприклад, потреба в ресурсах на підставі нормативної інформації, а ціни – на підставі ринкової інформації
6	За обсягом випуску продукції	Постійні	Затрати, що не залежать від обсягу випуску продукції, яка створюється завдяки ОІВ	Наприклад, затрати на оренду приміщень, утримання управлінського апарату тощо
		Змінні	Затрати, що безпосередньо залежать від обсягу випуску продукції	Наприклад, затрати, пов'язані з випуском продукції, що створюється завдяки ОІВ
7	За видами затрат	Кошторисні (калькуляційні)	Затрати, що визначаються на підставі калькуляцій та кошторисів	-
		Плановані (прогнозовані)	Затрати, що прогножуються з урахуванням динаміки змін у створенні та використанні ОІВ	-
		Фактичні	Дійсні затрати, виявлені в результаті обліку та за звітною документацією	-
8	За ступенем детермінованості	Детерміновані	Величина затрат має певне категоричне значення	Наприклад, за умови чіткого бухгалтерського обліку конкретних затрат під час створення певного ОІВ
		Умовно ймовірнісні	Затрати мають певне (категоричне) значення тільки за певних умов	-
		Ймовірнісні	Величина затрат має ймовірнісне значення	-
9	За етапами життєвого циклу створення та реалізації прав на ОІВ і номенклатурою робіт	Створення ОІВ (творчий процес розроблення та подання ОІВ на матеріальному носії)		Визначаються шляхом моделювання на підставі ресурсно-часового аналізу робіт (табл. 2)
		Придбання прав на ОІВ		
		Використання прав на ОІВ (комерціалізація та захист прав на ОІВ)		
		Утилізація (припинення) прав на ОІВ		

Примітка. Остання ознака систематизації дає змогу виявити номенклатуру робіт та відповідні затрати на кожному етапі створення ОІВ (для кожної групи затрат).

створення та реалізації прав на ОІВ наведена в табл. 2. Перелік зазначених у даній таблиці робіт неповний і повинен бути відкоригований залежно від виду ОІВ та умов його створення.

Тривалість роботи мінімальна (оптимістична) $T_{\text{опт}}$ (графі 7) і максимальна (песимістична) $T_{\text{пес}}$ (графі 8) моделюється на підставі опитування виконавців, відображає сценарій розвитку подій відповідно оптимістич-

ний і песимістичний та повинна враховувати типові умови виконання робіт зі створення ОІВ.

Очікувана тривалість роботи (графі 9) визначається виходячи з найбільш ймовірної тимчасової оцінки за формулою

$$T_{\text{очік}} = (3T_{\text{опт}} + 2T_{\text{пес}}) / 5.$$

Для обрахунку прогнозованого часу, необхідного для розроблення та реалізації прав на ОІВ, розрахову-

ються терміни закінчення кожної роботи (графі 10) виходячи зі взаємозв'язку робіт, відображених у графі 6. Термін закінчення кожної роботи визначається як максимальний із закінчення попередніх робіт плюс тривалість роботи, що розглядається. Загальна тривалість розроблення та реалізації прав на ОІВ (підсумкове значення в графі 10) визначається як максимальне зі значень термінів закінчення робіт, відображених у графі

Таблиця 2

Ресурсно-часовий аналіз робіт зі створення та реалізації прав на ОІВ (приклад)

Номер роботи	Етап процесу створення ОІВ (групування робіт)	Назва роботи	Виконавець	Кількість попередніх виконавців	Номер попередньої роботи	Тривалість роботи, дні			Термін закінчення роботи, дні	Частка часу на створення ОІВ	Затрати праці, людино-дні
						T _{опт}	T _{пес}	T _{очік}			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Створення ОІВ (творчий процес розроблення та подання ОІВ на матеріальному носії)	Розробка авторської ідеї	Авторський колектив	3		30	50	38	38	0,3	34,
2		Патентний пошук	Патентознавець	2	1	20	50	32	70	0,2	12,8
3		Оформлення на матеріальному носії	Авторський колектив	1	1	5	10	7	108	0,7	4,9
4		Апробація	Авторський колектив	3	1	30	60	42	80	0,5	63
5	Придбання прав на ОІВ	Аналіз та вибір способу та терміну (етапу) проведення правового захисту	Юрист, автор	2	2	10	20	14	84	0,2	5,6
6		Патентування та оформлення (одержання) правоохоронних документів	Патентознавець	1	6	120	150	132	216	0,1	13,2
7		Розробка заходів щодо захисту авторських прав, у тому числі в режимі комерційної таємниці	Юрист, автор	3	6	20	25	22	106	0,4	26,4
8	Використання прав на ОІВ (комерціалізація та захист прав на ОІВ)	Маркетингові дослідження	Маркетолог, автор	2	8	30	40	34	140	0,6	40,
9		Аналіз та вибір способу комерціалізації	Економіст, автор	2	10	10	15	12	152	1	24
10		Аналіз та оцінка конкурентоспроможності ОІВ, що розглядається, і конкурентів	Маркетолог, автор	2	10	10	20	14	154	1	28
11		Грошова оцінка прав на ОІВ, у тому числі ринкової вартості	Фахівці оціночної фірми	0	11	15	30	21	173	1	0
12	Утилізація (припинення) прав на ОІВ	Просування ОІВ на ринку та моніторинг	Маркетолог, автор	3	12,13	30	90	54	227	0,5	81
13		Розробка заходів щодо правового захисту ОІВ	Юрист, автор	2	8	20	25	22	128	0,7	30,
14		Аналіз та вибір найефективнішого способу утилізації прав на ОІВ	Економіст, автор	1	14,15	20	40	28	255	0,8	22,4
15	Заходи щодо продовження термінів дії прав на ОІВ	Маркетолог, автор	2	17	30	50	38	293	0,6	45,6	
Максимальне значення									293	Разом...	433



Таблиця 3

Калькуляція затрат на оплату праці з нарахуваннями

Показник	Одиниця виміру	Значення	Оплата праці, грн.		Обґрунтування
			за 1 людину-день	усього	
Затрати праці на розроблення проекту	людино-дні	433	90	38 970	3 розрахунку 2 000 грн. на місяць, 22 робочих дні на місяць
Інші невраховані затрати	%	10		3 897	
Разом...			42 867		
Нарахування на оплату праці	%	37,5		17 075	
Разом з нарахуваннями...			59 942		

Таблиця 4

Кошторис затрат

№ пор.	Складова (стаття затрат)	Значення, грн.	Обґрунтування
1	Матеріальні та прирівняні до них затрати	3 329	Калькуляція
2	Амортизаційні відрахування	1 213	Калькуляція
3	Затрати на оплату праці (з нарахуваннями)	58 942	Калькуляція
Разом...		63 484	
4	Інші невраховані затрати	3 174	5 % суми п. 1 – 3
Разом прямі затрати...		66 658	
5	Накладні витрати	9 999	15 % суми прямих затрат
Разом собівартість...		76 657	

16

10. Необхідність визначення тривалості процесу створення та реалізації прав на ОІВ постає також під час визначення окремих елементів затрат (наприклад, амортизаційних відрахувань), обґрунтування інвестиційної привабливості та аналізу найефективнішого правового захисту та використання прав на ОІВ.

Під часткою часу на створення ОІВ (графа 11) розуміється прогнозована частка робочого часу (у частках одиниці), що витрачається виконавцями на створення ОІВ.

Затрати праці на створення та реалізацію прав на ОІВ (графа 12) визначаються як добуток кількості виконавців роботи (графа 5), очікуваної її тривалості та частки часу, що витрачається виконавцями на створення ОІВ.

На підставі даних табл. 2 визна-

чаються затрати на оплату праці з нарахуваннями за формою, наведеною в табл. 3.

Аналогічно на підставі загальноприйнятих калькуляцій можна визначити затрати за іншими економічними елементами (матеріальні та прирівняні до них затрати, затрати на амортизацію основних засобів та

ін.). Остаточна величина затрат визначається на підставі кошторису, форма і зразок якого наведені у табл. 4. Цей приклад є умовним для ілюстрації методики визначення затрат. Також слід зазначити, що в прикладі, який розглядається, застосований комбінований підхід до визначення затрат, який поєднує спосіб за економічними елементами та статтями затрат.

Таким чином, у наведеному прикладі затрати на створення та реалізацію ОІВ становлять 76 657 грн. Зазначена сума відображає затрати, необхідні для створення ОІВ, але не вартість прав на ОІВ у межах затратного підходу. Для того щоб визначити вартість прав на ОІВ у межах затратного підходу, необхідно врахувати відповідні зноси, прибуток розробника та інвестора (підприємця).

Ураховуючи вищевикладене, можна зробити такі висновки:

1. Визначення затрат на створення ОІВ – запитане, але недостатньо вивчене завдання, необхідне для різних цілей та учасників процесу створення, захисту та реалізації прав на ОІВ.

2. Систематизація затрат за ознаками дає змогу визначати величину затрат з урахуванням специфіки створення прав на ОІВ.

3. Підхід, що базується на моделюванні затрат під час створення та реалізації прав на ОІВ, дає змогу визначати типові затрати для різних цілей за різних сценаріїв розвитку подій.

4. Подальші дослідження необхідно проводити в напрямі розроблення конкретних методик визначення затрат під час створення різновидів ОІВ.

ЛІТЕРАТУРА

1. Зинов В. Г. Управление интеллектуальной собственностью: Учеб. пособие. – М.: Дело, 2003.

2. Глухов В. В., Коробко С. Б., Маринина Т. В. Экономика знаний. – СПб.: Питер, 2003.

3. Крайнев П. Интеллектуальная экономика: управление промышленной собственностью. Моногр. – К.: Ін Юре, 2004.

4. Управление интеллектуальной собственностью: Моногр. / П. М. Цибульов, В. П. Чепотарьов, В. Г. Зинов, Ю. Суїні; За ред. П. М. Цибульова. – К.: КІС, 2005.

5. Цибульов П. М., Чепотарьов В. П. Популярно про інтелектуальну власність: абетка / За заг. ред. канд. екон. наук М. В. Паладія. – К.: ТОВ «Альфа ППК», 2004.

УДК 334.722.8.02

Оптимізація портфеля державних корпоративних прав (на прикладі підприємств Дніпропетровської області)

На сучасному етапі розвитку ринкових відносин в Україні особливо актуальними стають питання розроблення та впровадження організаційно-методичних механізмів корпоративного управління з боку держави з метою створення конкурентоспроможного промислового сектору України на світовому ринку продукції



Олександр МОЛЧАНОВ

начальник РВ ФДМУ по
Дніпропетровській області,
канд. техн. наук



Олександр ЗАМКОВИЙ

заступник начальника РВ ФДМУ
по Дніпропетровській області

Головною метою управління державними корпоративними правами є досягнення економічної стабільності держави, збереження контролю за діяльністю стратегічних галузей і підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності підприємств з часткою державної власності, а також забезпечення максимального соціально-економічного ефекту від функціонування цього сегмента економіки країни.

На теперішній час в Україні питання корпоративного управління регулюються Цивільним та Господарським кодексами України, законами України «Про господарські товариства», «Про цінні папери та фондовий ринок», «Про національну депозитарну систему та особливості електронного обігу цінних паперів в Україні», «Про управління об'єктами державної власності», а також низкою нормативно-правових актів.

Отже, в Україні склалася ситуація, коли одні й ті самі питання регулюються різними нормами права. Відсутність чіткого формулювання вищезазначених питань в одному кодексі норм негативно впливає на розмір іноземних інвестицій у національну економіку країни. За останні роки Фондом державного майна України (ФДМУ) створена практично нова нормативна база з питань управління державними корпоративними правами у відкритих акціонерних товариствах (ВАТ), що дає змогу відповідальним працівникам здійснювати свої функції.

Основні функції щодо реалізації прав власника державних пакетів акцій, зокрема з управління державними корпоративними правами, виконує структурний підрозділ Регіонального відділення ФДМУ по Дніпропетровській області (далі – регіональне відділення) – відділ управління державними корпоративними правами, процесами банкрутства та об'єктами приватизації.

Динаміку обсягу корпоративних прав держави у ВАТ, що належать до сфери управління регіонального відділення, наведено в таблиці.

Станом на 01.09.08* у реєстрі корпоративних прав регіонального відділення згідно з інформаційно-пошуковою системою «ЕТАП-КПД» перебуває 20 ВАТ, з яких: щодо 6 ВАТ регіональне відділення здійснює функції з управління державними корпоративними правами («Дніпрометробуд» (100 %), «Нікопольський завод трубопровідної арматури» (29,99 %), «ІВП «Енергія» (25,91 %), «Завод «Палмаш» (25 %), «Баглійське» (25 %) та «Нікопольське автотранспортне підприємство» (24,56 %); щодо 8 ВАТ порушено провадження у справі про банкрутство і введені процедури санації та ліквідації («Завод електронної і газової апаратури «Електрон-газ» (99,999 %), «Нікопольський прядильно-нитковий комбінат» (67,889 %), «Дніпрохімбуд» (66,205 %), «Криворізьке АТП 14100» (31,235 %), «Криворізький комбінат хлібопродуктів № 2» (26 %), «Племптахозавод «Христофорівський» (24,999 %), «Дніпродзержинський механічний завод» (13,19 %) та «Дніпродзержинський завод



електричних виконавчих механізмів» (8,99 %), у зв'язку з чим здійснення функцій з управління державними корпоративними правами припинено;

два ВАТ з державною часткою менш як 1 % («Техносервіс» (0,0027 %) та «Криворіжбудтранс» (0,73 %), передане в управління регіонального відділення на стадії, коли немає органів управління ВАТ);

одне ВАТ – «Український науково-дослідний інститут технології машинобудування» (35,27 %), яке відповідно до генеральної угоди, укладеної з центральним апаратом ФДМУ, передане в управління Національного космічного агентства України;

щодо 3 ВАТ прийняті судові рішення про ліквідацію юридичної особи («Агротеххарчопром», «Криворізьке АТП 0405» та «Дніпрометалургбуд» (0,02 %), але до Єдиного державного реєстру не внесений запис про державну реєстрацію припинення юридичної особи і регіональне відділення проводить відповідну роботу в цьому напрямі.

Крім того, регіональне відділення здійснює функції з управління майном державного виробничого підприємства (ДВП) «Дніпронерудпром», які перейшли від Української державної будівельної корпорації «Укрбуд» у зв'язку з прийняттям рішення про приватизацію цілісного майнового комплексу ДВП «Дніпронерудпром».

Згідно із Законом України «Про управління об'єктами державної власності» від 21.09.06 № 185-V до складу наглядових рад ВАТ «Дніпрометробуд», «Нікопольський завод трубопровідної арматури», «ІВП «Енергія», «Завод «Палмаш» уведені представники регіонального відділення.

Регіональне відділення плідно співпрацює з Прокуратурою Дніпропетровської області, а також інформує Управління Служби безпеки України в Дніпропетровській області про ситуації, які перешкоджають виконанню представниками регіонального відділення своїх функцій щодо ВАТ, в яких до складу наглядових рад та ревізійних комісій не включені

Динаміка обсягу корпоративних прав держави у ВАТ, що належать до сфери управління регіонального відділення

Станом на	Кількість ВАТ з державною часткою у статутному фонді	Кількість ВАТ, що мають у статутному фонді державну частку			
		від 0 до 25 %	від 25 до 50 %	більш як 50 %	100 %
01.01.06	35	10	17	4	4
01.01.07	27	11	10	4	2
01.01.08	24	9	10	3	2
01.09.08	20	9	7	3	1

представники держави.

За участю фахівців юридичного підрозділу регіонального відділення проводиться послідовна робота в судах різних рівнів щодо вирішення питань про відповідальність за порушення корпоративних прав держави.

Станом на 01.09.08 із загальної кількості ВАТ, управління корпоративними правами держави в яких здійснює регіональне відділення, на п'яти призначені відповідальні представники регіонального відділення, які мають відповідну кваліфікацію та досвід у сфері корпоративного управління.

Протягом 2007 – I півріччя 2008 року припинена дія 8 договорів доручення (6 – у зв'язку із завершенням процесу приватизації; за одним повноваження з управління державними корпоративними правами передані центральному апарату та за одним – у зв'язку з уведенням процедури ліквідації) та укладений один договір доручення (повноваження з управління державними корпоративними правами передані регіональному відділенню).

З метою підвищення професійного рівня та відповідальності, вдосконалення знань у сфері корпоративного управління всі відповідальні працівники регіонального відділення пройшли підготовку і перепідготовку з питань управління корпоративними правами держави на семінарах, організованих ФДМУ, у Міжнародному інституті бізнесу та навчальних закладах, рекомендованих ФДМУ, склали іспит і отримали

кваліфікаційні сертифікати на право здійснення функцій з управління корпоративними правами держави.

З метою підвищення ефективності управління державними корпоративними правами відповідно до наказу ФДМУ від 10.04.2000 № 745 у регіональному відділенні функціонує постійно діюча комісія з проведення фінансово-економічного аналізу господарської діяльності ВАТ, контролю за своєчасним внесенням обов'язкових платежів і сплатою податків ВАТ, державна частка акцій у статутних фондах яких становить не менш як 25 %.

За період, що розглядається, відбулося чотири засідання комісії з фінансово-економічного аналізу господарської діяльності ВАТ та контролю за своєчасним внесенням обов'язкових платежів, на яких заслухані звіти чотирьох голів управління та оцінена їх діяльність.

Питання, які потребують залучення до їх розгляду інших організацій обласного рівня, додатково виносяться на розгляд колегії регіонального відділення.

Протягом 2008 року на вимогу регіонального відділення проведені загальні збори акціонерів на трьох ВАТ: «Нікопольський завод трубопровідної арматури», «ІВП «Енергія» та «Завод «Палмаш».

За дорученням ФДМУ представники регіонального відділення протягом 2007 – I півріччя 2008 року взяли участь у 12 загальних зборах акціонерів 8 акціонерних товариств, а саме: ЗАТ «Кривбас-Детва», ВАТ

«Кривбасвибухпром», «Криворізький залізорудний комбінат», «Міттал Стіл Кривий Ріг», «Український нафтогазовий інститут», «Нафтопереробний комплекс «Галичина», «Дослідно-експериментальний завод № 20 цивільної авіації», «Нікопольський завод трубопровідної арматури».

На виконання наказів регіонального відділення ВАТ «Дніпрометробуд» (державний пакет акцій становить 100 %) протягом 2007 – 2008 рр. до Державного бюджету України перерахувало дивідендів у розмірі відповідно 52,2 та 75,0 тис. грн., тобто 30 % чистого прибутку.

Крім того, завдяки постійному контролю з боку регіонального відділення ВАТ «Дніпрометробуд», «Дніпропетровський агрегатний завод», «Нікопольський завод трубопровідної арматури» та «ІВП «Енергія» за підсумками 2007 року та I кварталу 2008 року не мали простроченої кредиторської заборгованості перед Пенсійним фондом України, до бюджету та з виплати заробітної плати.

За результатами засідання комісії регіонального відділення, що відбулося 20 березня 2008 року, генерального директора ВАТ «ІВП «Енергія» було зобов'язано розробити заходи та здійснити конкретні дії щодо прискорення завершення довгострокових циклів виготовлення та реалізації продукції.

За підсумками фінансово-господарської діяльності за I квартал 2008 року збитки ВАТ «ІВП «Енергія» становлять 263,3 тис. грн., що на 3 853,4 тис. грн. менше порівняно з початком 2008 року та на 1 435,7 тис. грн. менше порівняно з аналогічним періодом 2007 року.

Водночас існують певні проблеми щодо виконання рішень господарських судів зі стягнення дебіторської заборгованості ВАТ з боржників. Маючи ухвали суду, за якими боржники зобов'язані повернути кошти, керівники ВАТ надсилають їх виконавчим службам для примусового виконання. Так, ВАТ «Завод «Палмаш» упродовж трьох років надсилають ухвали суду щодо стягнення дебіторської заборгованості на їх

користь з боржників шахти «Самарська» та «Росія», ЗАТ «Продуголь», ПП ВКФ «Арго», КП «Павлоградтеплоенерго», ВАТ «Криничанський Агротехсервіс» та ін., проте до теперішнього часу не отримали розрахунку.

За інформацією, наданою керівниками ВАТ, протягом 2007 – I кварталу 2008 року примусове відчуження майна ВАТ не проводилось.

Позитивним прикладом підвищення ефективності управління корпоративними правами держави в господарських товариствах є поліпшення фінансово-економічних показників окремих підприємств. Наприклад, ВАТ «Продмаш» на час передання повноважень щодо здійснення функцій з управління державними корпоративними правами регіональному відділенню мало збитки в розмірі 634 тис. грн. За підсумками фінансово-господарської діяльності товариства за 2004 рік підприємство отримало прибуток у розмірі 26,6 тис. грн., за 2005 рік – 232,4 тис. грн., за 2006 рік – 352,7 тис. грн. У червні 2007 року завершено процес приватизації зазначеного ВАТ.

За підсумками фінансово-господарської діяльності ВАТ «Дніпрометробуд» за 2003 рік мало прострочену кредиторську заборгованість перед бюджетом у сумі 252 тис. грн., перед Пенсійним фондом України – 3 тис. грн., з оплати праці – 9 тис. грн., ВАТ «Дніпропетровський агрегатний завод» перед бюджетом – 1 147 тис. грн. За підсумками роботи за 2006 – 2007 роки зазначені ВАТ отримали прибутки.

На теперішній час значно поліпились фінансово-економічні показники господарської діяльності ВАТ «ІВП «Енергія» та «Завод «Палмаш». За підсумками роботи за I квартал 2008 року збитки ВАТ «ІВП «Енергія» зменшились на 3 853,4 тис. грн. порівняно з початком 2008 року та на 1 435,7 тис. грн. – порівняно з аналогічним періодом 2007 року. На ВАТ «Завод «Палмаш» порівняно з початком 2008 року збитки зменшились на 297 тис. грн.

Позитивним є досвід регіонального

відділення стосовно допомоги щодо стягнення дебіторської заборгованості ВАТ «Дніпрометробуд», яке упродовж п'яти років через суди різних рівнів вимагало від замовників повернення коштів за виконані роботи. Ухвалою Вищого господарського суду України прийнято остаточне рішення про стягнення дебіторської заборгованості в сумі 1 964,34 тис. грн. основного боргу, 600 тис. грн. індексу інфляції, 150 тис. грн. відсотків та 45 тис. грн. судових витрат на користь ВАТ «Дніпрометробуд» з боржника – ДП «Дніпропетровський метрополітен» – за виконані роботи з будівництва лінії метрополітену.

Разом з тим проблемними залишаються такі питання:

щодо передання в управління регіонального відділення ВАТ, які перебувають у занедбаному стані;

щодо вирішення на законодавчому рівні питання виділення коштів для організації та проведення загальних зборів акціонерів ВАТ, які не здійснюють господарської діяльності та не мають коштів для організації і проведення загальних зборів акціонерів. Орган приватизації як акціонер так само через відсутність коштів не має можливості скликати та проводити загальні збори акціонерів ВАТ, що негативно впливає на процес управління корпоративними правами держави;

щодо впливу держави як міноритарного акціонера ВАТ з державним пакетом акцій менш як 50 %. Зокрема, представники держави під час голосування не можуть впливати на рішення, які приймаються простою більшістю голосів;

щодо формування наглядових рад і ревізійних комісій товариств та сплати дивідендів згідно з вимогами Закону України «Про управління об'єктами державної власності» у ВАТ з державною часткою у статутному капіталі менш як 50 %, оскільки з цих питань зазначений Закон не узгоджується з Господарським кодексом України та Законом України «Про господарські товариства».



УДК 330:526.34:338.24

Проблемні питання щодо управління об'єктами державної власності, які не включені до статутних фондів господарських товариств у процесі приватизації

Михайло ГАВРИЛЯК

начальник відділу управління корпоративними правами, державним майном та реформування власності РВ ФДМУ по Івано-Франківській області

У процесі приватизації підприємств Івано-Франківської області до статутних фондів господарських товариств не увійшло 2 049 об'єктів державної власності. Станом на 01.10.08 прийнято 1 522 управлінських рішення щодо об'єктів державної власності, в тому числі передано в комунальну власність:

324 об'єкти житлового фонду, з них 22 – гуртожитки;

260 об'єктів соціальної інфраструктури;
16 об'єктів фізичної культури та спорту;
4 об'єкти побутового обслуговування.

В управлінні Регіонального відділення Фонду державного майна України (ФДМУ) по Івано-Франківській області (далі – регіональне відділення) залишаються 527 об'єктів державної власності, які не включені до статутних фондів господарських товариств, з них 483 об'єкти – передане в користування НАК «Нафтогаз України» державне майно, що не підлягає приватизації і використовується для забезпечення постачання та розподілу природного газу. Під час реалізації управлінських рішень щодо інших об'єктів державної власності постає багато проблем.

До таких проблем належить передання об'єктів житлового фонду в комунальну власність. В управлінні регіонального відділення залишаються п'ять об'єктів житлового фонду, в тому числі один гуртожиток. Починаючи з 1998 року регіональне відділення неодноразово зверталось до міської ради з проханням прийняти гуртожиток, не включений до статутного фонду ВАТ «Автоливі́маш», у комунальну власність. Рішенням сесії Івано-Франківської міської ради від 07.04.04 надано згоду на прийняття гуртожитку в комунальну власність міста та передання його на баланс житлово-експлуатаційної організації. Проте Управління житлово-комунального господарства міськвиконкому відмовляється виконати рішення сесії, мотивуючи відмову тим, що гуртожиток розташований у санітарно-захисній зоні промислового вузла. З огляду на це регіональне

відділення звернулося до господарського суду з позовом до Управління житлово-комунального господарства про спонукання до виконання рішення Івано-Франківської міської ради від 07.04.04 у частині прийняття в комунальну власність та передання на баланс житлово-експлуатаційної організації гуртожитку. На цей момент справа розглядається в суді.

Не вирішено питання про передання в комунальну власність чотирьох житлових будинків, три з яких розташовані в Івано-Франківську. Ситуація щодо них аналогічна ситуації з гуртожитком ВАТ «Автоливі́маш». Управління житлово-комунального господарства міста з різних причин (необхідно привести будинки у відповідний технічний стан, передати зовнішні мережі на баланс обслуговуючих організацій та ін.) відмовляється прийняти житловий фонд у комунальну власність і пропонує балансоутримувачам ініціювати створення об'єднань співвласників будинків. Регіональне відділення так само пропонувало мешканцям зазначених будинків цей варіант як вихід із ситуації, що складалася. Проте мешканці будинків не підтримують цю пропозицію. Одним з об'єктів житлового фонду, що обліковується як об'єкт незавершеного будівництва, є 8-квартирний будинок у с. Мала Тур'я Долинського району. Фактично зведення будинку завершено, у квартирах проживають мешканці, які приватизували свої квартири, проте відсутній акт уведення будинку в експлуатацію. У зв'язку з цим сільська рада відмовляється прийняти об'єкт у комунальну власність. З ініціативи регіонального відділення питання про передання об'єктів житлового фонду в комунальну власність розглядалось на нараді в Івано-Франківській обласній державній адміністрації, відповідні доручення надіслані органам місцевого самоврядування та райдержадміністраціям, але питання досі не вирішено.

Проблемним залишається питання щодо списання об'єктів, які перебувають на балансах ліквідованих господарських товариств. Зокрема, в управлінні регіонального відділення перебуває державне майно, яке не включено до статутних фондів створених

у процесі приватизації господарських товариств, що на цей час ліквідовані як юридичні особи. Зазначене майно не придатне для використання: незавершене будівництво газової мережі (зариті в землю сталеві труби), оскільки паралельно їй прокладено новий поліетиленовий газопровід, недіюча теплофікаційна мережа житлового селища, замулена артезіанська свердловина питної води. Щодо цього державного майна можливо прийняти лише управлінські рішення про списання. Проте чинний Порядок списання об'єктів державної власності, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 08.11.07 № 1314, не передбачає списання державного майна, що не увійшло до статутних фондів ліквідованих господарських товариств.

Як варіант вирішення питання ФДМУ запропонував визначити нових балансоутримувачів державного майна шляхом прийняття відповідних управлінських рішень згідно з чинним законодавством. Проте в ринкових умовах важко знайти суб'єктів подарювання, які б погодилися забезпечити утримання в належному стані та збереження зазначеного майна на умовах безоплатного договору зберігання.

Стосовно низки об'єктів, що перебувають у управлінні регіонального відділення, – мосту, меліоративних споруд, осушних систем – доцільно прийняти рішення про їх передання в комунальну власність відповідних територіальних громад. Проте відповідно до Закону України «Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності» передання таких об'єктів здійснюється на компенсаційних засадах, що фактично унеможливорює цей процес.

Законодавчого вирішення потребують питання щодо збереження та використання об'єктів цивільної оборони, які у процесі приватизації не увійшли до статутних фондів господарських товариств. Згідно з листом роз'ясненням ФДМУ № 35/143 від 08.11.02 до компетенції органів приватизації не належить вирішення питань щодо майна об'єктів цивільної оборони. Регіональне відділення неодноразово зверталося до ФДМУ і Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи (далі – МНС України) щодо вирішення питання про передання об'єктів та майна цивільної оборони до сфери управління МНС України. У 2007 році ФДМУ опрацював проект постанови Кабінету Міністрів України «Про за

твердження Порядку створення, утримання та використання фонду захисних споруд цивільного захисту (цивільної оборони) у мирний час». У зазначеному Порядку повинні бути визначені повноваження і обов'язки центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності щодо створення фонду захисних споруд цивільної оборони (ЗСЦО), механізм фінансового забезпечення, утримання ЗСЦО, які перебувають на балансі підприємства, і використання в мирний час для господарських, культурних і побутових потреб. Проте відповідна постанова Кабінету Міністрів України досі не прийнята.

У свою чергу, МНС України повідомило, що здійснення управління та розпорядження майном цивільної оборони, яке не включено до статутних фондів господарських товариств, покладено на регіональні відділення ФДМУ, рішення про використання зазначеного державного майна повинні прийматися на підставі спільного наказу ФДМУ та Міністерства економіки України від 19.05.99 № 908/68 «Про управління державним майном, яке не увійшло до статутних фондів господарських товариств у процесі приватизації, але перебуває на їх балансі». На міністерство як уповноважений центральний орган виконавчої влади покладено обов'язки координації діяльності центральних і місцевих органів виконавчої влади щодо реалізації політики держави у сфері захисту населення та територій від надзвичайних ситуацій.

Особливо гостро проблема щодо утримання та збереження об'єктів цивільної оборони постає у разі банкрутства господарського товариства – балансоутримувача зазначеного державного майна. Згідно з інформаційним листом Вищого господарського суду України «Про деякі питання обліку майнових активів неплатоспроможного боржника у провадженні зі справ про банкрутство» від 19.04.06 № 017/396 ФДМУ та його регіональні відділення повинні вибирати спосіб управління відповідним державним майном і забезпечувати його передачу з балансу господарських товариств у разі порушення провадження у справі про їх банкрутство. Під час вирішення питання про затвердження ліквідаційного балансу господарські суди повинні перевіряти дотримання ліквідатором, ФДМУ та його регіональними відділеннями вимог чинного законодавства щодо передачі з балансу господарського товариства банкрута майнових активів, які не увійшли до його статутного фонду у процесі приватизації. Ліквідатори господарських товариств, на балансі яких перебувають об'єкти цивільної оборони, звертаються до регіонального відділення з пропозицією вирішити питання про це державне майно. Оскільки об'єкти цивільної оборони не підлягають приватизації і відповідно не можуть бути передані в оренду, єдиний можливий спосіб управління цим майном – передачу його іншим балансоутримувачам на умовах договору безоплатного

зберігання. Вирішити на практиці це питання дуже складно. Об'єкти цивільної оборони, які перебувають на балансі підприємств банкрутів (сховища, укриття та ін.), мають переважно незадовільний технічний стан. У цій ситуації доцільно передбачити в умовах договору безоплатного зберігання можливість використання зберігачем об'єктів цивільної оборони (захисних споруд) у мирний час для господарських чи інших потреб (за умови відновлення та збереження захисних властивостей цих споруд і дотримання термінів приведення їх у готовність до використання за прямим призначенням). Проте зразкова форма договору зберігання державного майна (лист ФДМУ від 20.09.04 № 101612919) передбачає, що зберігач не має права користуватись переданим на зберігання державним майном.

Недостатньо врегульоване питання відповідальності за збереження та ефективне використання державного майна, яке не увійшло до статутних фондів господарських товариств у процесі приватизації. Спільним наказом ФДМУ та Міністерства економіки України від 19 травня 1999 року № 908/68 затверджено Положення про управління державним майном, яке не увійшло до статутних фондів господарських товариств у процесі приватизації, але перебуває на їх балансі (далі – Положення), згідно з яким господарські товариства, на балансі яких перебуває державне майно, несуть відповідальність за збереження такого майна відповідно до Цивільного кодексу України. Згідно з пунктом 3.1 Положення відповідальність за порушення зобов'язань визначається главою 51 Цивільного кодексу України. Відповідно до статті 611 глави 51 Цивільного кодексу України в разі порушення зобов'язання настають правові наслідки, встановлені договором або законом. Досі не існує закону, який би встановлював пряму відповідальність господарських товариств за збереження державного майна. З огляду на це зобов'язання та відповідальність зберігача доцільно визначити в договорах з господарськими товариствами про безоплатне зберігання державного майна, яке перебуває на їх балансі. Водночас згідно з пунктом 1.4.1 Положення передачу майна господарським товариствам на умовах договору безоплатного зберігання є одним зі способів управління державним майном, який повинен застосовуватись лише за неможливості застосування інших способів управління (наприклад, приватизації чи передачі в оренду).

У післяприватизаційний період змінюється структура власників господарських товариств, які утримують на балансах державне майно, не включене до статутних фондів. Унаслідок дедалі гостріше постає питання про те, чому господарюючий суб'єкт в умовах ринкової економіки повинен безкоштовно зберігати та утримувати майно, яке йому не належить. Так, за позовом одного з господарських товариств господарським судом було винесено рішення про

стягнення з регіонального відділення витрат, понесених товариством на зберігання державного майна. Зазначене рішення регіональному відділенню вдалося скасувати в апеляційному суді. Проте в подальшому це не позбавляє від можливості виникнення судових колізій під час укладення договору безоплатного зберігання, адже згідно з пунктом 3 статті 947 Цивільного кодексу України при безоплатному зберіганні покладодавець зобов'язаний відшкодувати зберігачеві здійснені ним витрати на зберігання речі, якщо інше не встановлено договором або законом. Оскільки нині не існує закону, який би містив таку норму, можлива ситуація, коли господарське товариство, принципово не відмовляючись від зберігання державного майна на умовах договору безоплатного зберігання, вимагатиме відшкодування здійснених витрат.

Насамкінець пропонуємо такі можливі шляхи вирішення проблем, що виникають під час управління об'єктами державної власності, не включеними до статутних фондів господарських товариств у процесі приватизації:

оскільки сам факт порушення справи про банкрутство господарського товариства свідчить про проблеми зі платоспроможністю боржника і ставить під сумнів його можливість утримувати об'єкти житлового фонду та соціальної інфраструктури, потрібно внести зміни до Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», якими передбачити передачу таких об'єктів у комунальну власність на будь-якому етапі справи про банкрутство, а не лише під час ліквідаційної процедури;

у Порядку про списання об'єктів державної власності слід передбачити можливість списання не придатного до використання державного майна в разі ліквідації балансоутримувача;

до статті 7 Закону України «Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності» потрібно внести зміни, які б уможливили безоплатне передачу в комунальну власність об'єктів, які заборонено приватизувати або передавати в оренду;

прийняти постанову Кабінету Міністрів України, яка б визначала порядок створення, утримання та використання об'єктів цивільної оборони в мирний час;

у Законі України «Про управління об'єктами державної власності» слід передбачити відповідальність господарських товариств за збереження державного майна, яке не включене до їх статутних фондів під час приватизації, зобов'язання щодо безоплатного зберігання державного майна без відшкодування витрат на зберігання або визначити джерела фінансування таких витрат.



У рубриці «Погляд сучасника», започаткованій у 2007 році, редакція продовжує спостерігати за долею підприємств, про успішну приватизацію яких писалося у Бюлетені в попередні роки. До таких підприємств належить виробничий підрозділ компанії «Модерн Експо» – Луцький завод апаратури зв'язку «Іскра».

(див. «Державний інформаційний бюлетень про приватизацію» № 3 за 2003 рік. – Прим. ред.).

Від ОНБ до сучасного європейського підприємства: «Модерн Експо»

*Шлях Луцького заводу «Іскра» від ОНБ до сучасного підприємства європейського рівня розпочався в 2001 році. Тоді команда молодих луцьких підприємців на чолі з **Петром Павловичем ПИЛИПЮКОМ** створила спільне українсько-польське підприємство у формі товариства з обмеженою відповідальністю (ТОВ) «Модерн Експо», яке придбало на аукціонах чотири ОНБ ВАТ «Завод апаратури зв'язку «Іскра».*

Нині ТОВ «Модерн Експо» – один з найбільших виробників і постачальників торговельного обладнання у Східній Європі. За період від 2001 року на ремонт та реконструкцію придбаного об'єкта витрачено понад 37 млн грн. На 50 000 м² виробничих площ успішно працюють підрозділи конструкторів і технологів, відділ стандартизації, цехи з виробництва виробів з металу, дроту, ДСП, гальванічний, інструментальний та складальний. Компанія «Модерн Експо» пропонує широкий асортимент торговельного обладнання з металу, ламінованого ДСП та скла. Для того щоб відповідати динамічному розвитку ринку і попиту на якісну продукцію, компанія протягом усієї історії своєї діяльності інвестує в розвиток виробничих програм, нові технології, автоматизацію виробництва, охорону праці тощо. Аналогів виробничого комплексу «Модерн Експо» в Україні не існує. Компанія виробляє торговельне обладнання на базі новітніх світових технологій, які передбачають високий рівень екологічної безпеки виробничих процесів. Автоматизація та комп'ютерне управління дають змогу не лише створювати високоякісну конкурентоспроможну продукцію, а й забезпечити гідні умови праці працівників підприємства.

Система менеджменту якості на виробництві «Модерн Експо» сертифікована згідно зі стандартом якості ISO 9001:2001. Продукція компанії – неодноразовий переможець Всеукраїнського конкурсу якості продукції (товарів, робіт, послуг) «100 кращих товарів України», відповідає вимогам міжнародних сертифікатів якості TÜV CERT. Підприємство є постійним учасником найбільшої в Україні спеціалізованої виставки «МаРГО». У 2003 – 2007 рр. підприємство представляло торговельне обладнання на виставках у Росії та Канаді. У 2002, 2005 і 2008 р. компанія «Модерн Експо» була єдиним українським експонентом серед виробників «сухого» торговельного обладнання на події № 1 у світі рітейлу – міжнародній спеціалізованій виставці технологій і обладнання для роздрібної торгівлі «EuroShor» (Німеччина). Фахівці підприємства регулярно беруть участь у подібних заходах у США, ОАЕ, Казахстані та інших країнах світу.

Товариство «Модерн Експо» – дійсний член Волинської торгово-промислової палати України. За вагомий внесок у соціально-економічний розвиток регіону та розбудову ринкової інфраструктури України компанія неодноразово нагороджувалася грамотами органів державного управління регіонального та загальнодержавного рівнів.

«Найбільша цінність компанії – наші люди, – зауважує **генеральний директор** СП ТОВ «Модерн Експо» **Петро Пилипюк**. – Разом зі встановленням сучасного обладнання проведена велика робота з пошуку, відбору та навчання кадрів. Упроваджуються нові технології, створено власне конструкторське бюро із залученням кращих фахівців галузі». Нині штат компанії – понад 650 працівників. На підприємстві забезпечуються гідні умови праці з достойним матеріальним винагородженням працівників. У 2003 та 2006 роках підприємство було відзначене подякою та орденом за активну співпрацю зі службою зайнятості, посідало перше місце в обласному конкурсі «Кращий роботодавець року».

Запроваджуючи нові технології та освоюючи нові ринки, колишній ОНБ, а нині – сучасний завод європейського рівня яскраво демонструє, що український товар може й повинен бути якісним і привабливим. Компанія «Модерн Експо» з року в рік розширює коло країн, в які експортує свою продукцію. Торговельне обладнання підприємства виробника можна побачити в магазинах у Росії, Польщі, Білорусі, Грузії, Казахстані, Литві, Румунії, Словаччині та ін. Працюють представництва товариства в Україні, Росії, Польщі та мережа дилерів. Однак головними споживачами продукції «Модерн Експо» залишаються українські підприємства. З кожним роком дедалі більше українських торговельних мереж відмовляються від дорогого імпортованого обладнання на користь якісного устаткування українського виробника. Нині компанія працює над упровадженням нових виробничих потужностей, що сприятиме задоволенню потреб у торговельному обладнанні ще ширшого кола вітчизняних та зарубіжних замовників.



Колишній ОНБ, а нині – сучасний завод європейського типу



Прохідна



В одному з цехів



Вдале застосування виробленого обладнання

РЕЄСТР

юридичних осіб, які уклали (або переуклали) в січні 2009 року договір з Фондом державного майна України про організацію продажу майна, що перебуває в державній власності

Код за ЄДРПОУ	Номер договору	Дата укладення (переукладення) договору	Повна назва юридичної особи	Фактичне місцезнаходження юридичної особи	Керівник
Донецька область					
31317567	623	25.12.08	Товарна біржа «Маріупольська універсальна товарна біржа ім. П. Ф. Дейнеги»	87549, м. Маріуполь, просп. Металургів, 99, тел. (062) 33-43-89, 53-21-73	Халіупіна Олена Миколаївна
23773621	1	08.01.09	ТОВ «Науково-консультативна упроваджувальна фірма «Універсал-Консалтинг»	83023, м. Донецьк, вул. Ходаковського, 5/604, тел. (0622) 95-03-48, 95-45-96	Гаркуша Заліна Графівна
20393869	27	30.01.09	Селидівська біржа нерухомості	85400, м. Селидове, вул. Гоголя, 9, тел. (06237) 1-37-63, 7-43-51	Сало Валентина Федорівна
Волинська область					
13348302	624	25.12.08	Товариство з обмеженою відповідальністю «Атлант Лтд»	43005, м. Луцьк, просп. Перемоги, 1, тел. (0332) 77-07-25	Бутовець Юрій Васильович
Черкаська область					
21364947	2	08.01.09	Товариство з додатковою відповідальністю «Агентство нерухомості «МАРТ»	18002, м. Черкаси, вул. Смілянська, 23, тел. (0472) 36-10-10	Моторний Михайло Анатолійович
33209779	21	21.01.09	Товарна біржа «Універсальна»	18008, м. Черкаси, вул. Вернигори, 4, тел. (0472) 63-88-06, 32-56-51	Калинушка Галина Василівна
Миколаївська область					
13854212	3	10.01.09	Південна товарна біржа	54030, м. Миколаїв, вул. Наваринська, 3/69, тел. (0512) 35-94-85, 35-34-40	Кожемякін Микола Олександрович
м. Київ					
30057035	11	16.01.09	Товарна біржа «Всеукраїнська біржа нерухомості»	01010, м. Київ, вул. Січневого повстання, 11а, к. 54, тел. (044) 496-32-85, 496-32-84	Рубець Йосиф Володимирович
36272382	26	26.01.09	Товарна біржа «Центральна українська біржа»	01004, м. Київ, вул. Басейна, 10, оф. 29, тел. (044) 289-46-15, 234-01-83	Маковський В'ячеслав Георгійович

Закінчення реєстру

Код за ЄДРПОУ	Номер дого- вору	Дата укладення (переукладення) договору	Повна назва юридичної особи	Фактичне місцезнаходження юридичної особи	Керівник
Львівська область					
35721121	22	21.01.09	Приватне підприємство «Компанія «Захід Плюс»	79021, м. Львів, вул. Кульпарківська, 93, оф. 409, тел. (097) 853 68 25	Веремчук Ігор Миколайович
Житомирська область					
2944685	24	22.01.09	Житомирська торгово- промислова палата	10002, м. Житомир, вул. Гагаріна, 24, тел. (0412) 34 64 62, 34 15 96	Михайлов Андрій Георгійович

ПЕРЕЛІК

юридичних осіб, які уклали (або переуклали) у другому півріччі 2008 р. угоду з Фондом державного майна України про виконання послуг під час приватизації

Код за ЄДРПОУ	Номер та дата укладення (переукла- дення) угоди	Повна назва юридичної особи	Юридична адреса, телефон	Керівник
32918261	308 09.07.08	ТОВ «Група компаній «Бізнес Комфорт»	01001, м. Київ, вул. Володимирський узвіз, 4в, тел. (044) 233 38 61, факс 278 00 27	Добролюбовський Дмитро Костянтинович
35210613	322 16.07.08	ТОВ «Інноваційно- технологічна група»	03055, м. Київ, вул. В. Василевської, 7, оф. 408а, тел./факс (044) 236 76 85	Євдошук Дмитро Віталійович
13693000	426 01.10.08	ТОВ «ВНВК «Прибуток»	01033, м. Київ, вул. Володимирська, 101, тел. (044) 287 21 04, факс 287 20 94	Черепанов Сергій Юрійович
20064284	564 27.11.08	ДАК «Національна мережа аукціонних центрів»	02660, м. Київ, вул. М. Раскової, 15, тел. (044) 541 15 74, факс 541 16 02	Угаров Геннадій Юрійович
19017842	597 10.12.08	ВАТ «Всеукраїнський Акціонерний Банк» (ВАТ «ВіЕйБі Банк»)	04119, м. Київ, вул. Зоологічна, 5, тел. (044) 490 06 74, факс 481 22 75	Макеєнко Жанна Віталіївна
31111632	598 10.12.08	ТОВ «Співдружність- Прогрес»	01133, м. Київ, вул. Кутузова, 18/7, оф. 310, тел. (044) 501 77 33, факс 286 39 72	Волкова Юлія Валеріївна



ЗАКОН УКРАЇНИ

**Про Державний бюджет України на 2009 рік
(Витяг)****I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ**

Стаття 1. Визначити доходи Державного бюджету України на 2009 рік у сумі 238 931 337,1 тис. гривень, у тому числі доходи загального фонду Державного бюджету України – у сумі 183 698 198,8 тис. гривень та доходи спеціального фонду Державного бюджету України – у сумі 55 233 138,3 тис. гривень.

Затвердити видатки Державного бюджету України на 2009 рік у сумі 267 320 395,3 тис. гривень, у тому числі видатки загального фонду Державного бюджету України – у сумі 193 284 779 тис. гривень та видатки спеціального фонду Державного бюджету України – у сумі 74 035 616,3 тис. гривень...

...Установити граничний розмір дефіциту Державного бюджету України на 2009 рік у сумі 31 105 000 тис. гривень, у тому числі граничний розмір дефіциту загального фонду Державного бюджету України – у сумі 9 170 630,4 тис. гривень та граничний розмір дефіциту спеціального фонду Державного бюджету України – у сумі 21 934 369,6 тис. гривень...

...II. ДОХОДИ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ

Стаття 2. Установити, що до доходів загального фонду Державного бюджету України на 2009 рік належать:

...17) частина чистого прибутку (доходу) державних унітарних підприємств та їх об'єднань, що вилучається до бюджету, та дивіденди (доход), нараховані на акції (частки, паї) господарських товариств, які є у державній власності...

...21) 10 відсотків коштів від продажу земельних ділянок несімейськогосподарського призначення або прав на них, що перебувають у державній власності до розмежування земель державної та комунальної власності (крім земельних ділянок, визначених пунктом 28 статті 6 та абзацом третім пункту 1 частини першої статті 48 цього Закону); 100 відсотків коштів від продажу земельних ділянок несімейськогосподарського призначення або прав на них, що перебувають у державній власності після розмежування земель державної та комунальної власності...

...29) кошти від реалізації надлишкового озброєння, військової та спеціальної техніки, іншого майна Збройних Сил України (крім надходжень від реалізації об'єктів нерухомого військового майна разом із земельними ділянками, на яких вони розташовані, або майновими правами на них);

30) 50 відсотків орендної плати за користування майном (крім військового майна і майна Національної академії наук України та галузевих академії наук), що належить бюджетним установам, які утримуються за рахунок державного бюджету...

...38) орендна плата за користування цілісним майновим комплексом та іншим державним майном (крім надходжень, визначених пунктом 30 цієї статті)...

...Стаття 3. Установити, що підприємства, частка держави у статутному фонді яких перевищує 50 відсотків, господарські товариства, більше ніж 50 відсотків акцій (часток, паїв) яких знаходиться у статутних фондах інших господарських товариств, акціонером яких є держава і володіє в них контрольним пакетом акцій, а також дочірні підприємства, представництва та філії таких підприємств і товариств, учасники договорів про спільну діяльність, укладеними за участю зазначених підприємств, щомісячно здійснюють

продаж:

нафти сирої і газового конденсату власного видобутку (видобутих на підставі спеціальних дозволів на користування надрами), крім обсягів, які використовуються на власні технологічні потреби, а також газу скрапленого – виключно на біржових аукціонах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;

всього природного газу (у тому числі нафтового (попутного) газу) власного видобутку (видобутого на підставі спеціальних дозволів на користування надрами) для формування ресурсу природного газу, що використовується для потреб населення, безпосередньо суб'єкту, уповноваженому Кабінетом Міністрів України на формування такого ресурсу, за ціною (яка повинна забезпечувати покриття економічно обґрунтованих витрат видобутку та отримання прибутку), затвердженою Національною комісією регулювання електроенергетики України для кожного суб'єкта господарювання, визначеного в абзаці першому цієї статті.

Установити, що за рахунок природного газу (у тому числі нафтового (попутного) газу), що видобувається суб'єктами господарювання, визначеними в абзаці першому цієї статті, формується та використовується у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, ресурс природного газу для потреб населення.

З метою дотримання норм цієї статті передання нафти сирої, газового конденсату, природного газу (у тому числі нафтового (попутного) та скрапленого газу) на умовах договорів комісії, давальницької переробки, інших договорів, які не передбачають передавання права власності на них, не допускається.

Дія цієї статті поширюється виключно на тих учасників договорів про спільну діяльність, відповідно до яких вартість вкладу підприємств, частка держави у статутному фонді яких перевищує 50 відсотків, господарських товариств, більше ніж 50 відсотків акцій (часток, паїв) яких знаходиться у статутних фондах інших господарських товариств, акціонером яких є держава і володіє в них контрольним пакетом акцій, а також дочірніх підприємств, представництв та філій таких підприємств і товариств перевищує 50 відсотків загальної вартості вкладів учасників договорів про спільну діяльність...

...Стаття 6. Установити, що джерелами формування спеціального фонду Державного бюджету України на 2009 рік у частині доходів є:

...9) кошти від реалізації надлишкового озброєння, військової та спеціальної техніки, іншого майна утворених відповідно до законів України військових формувань (крім Збройних Сил України), правоохоронних органів і оперативно-рятувальної служби цивільного захисту Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи...

...28) 90 відсотків коштів, отриманих від продажу земельних ділянок несімейськогосподарського призначення або прав на них, що перебувають у державній власності, на яких розташовані об'єкти, які підлягають приватизації...

...31) надходження від реалізації об'єктів нерухомого військового майна Збройних Сил України разом із земельними ділянками, на яких вони розташовані, або майновими правами на них...

**...V. ВЗАЄМОВІДНОСИНИ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ
УКРАЇНИ ТА МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ**

Стаття 35. Установити, що до доходів загального фонду місце-

вих бюджетів у 2009 році належать:

...2) єдиний податок для суб'єктів малого підприємництва і фіксований податок на доходи фізичних осіб від зайняття підприємницькою діяльністю (крім частини цих податків, що зараховується до Пенсійного фонду України, та відрахувань на обов'язкове соціальне страхування) та у повному обсязі фіксований сільськогосподарський податок...

...12) кошти від реалізації безхазяйного майна (у тому числі такого, від якого відмовився власник або отримувач), знахідок, спадкового майна (у разі відсутності спадкоємців за заповітом і за законом, усунення їх від права на спадкування, неприйняття ними спадщини, а також відмови від її прийняття), майна, одержаного територіальною громадою в порядку спадкування чи дарування, а також валютних цінностей і грошових коштів, власники яких невідомі.

Податок на прибуток підприємств комунальної власності, засновником яких є Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласні, районні, міські, селищні та сільські ради, зараховується відповідно до бюджету Автономної Республіки Крим, обласних, районних, міських, селищних та сільських бюджетів.

Фіксований податок зараховується до відповідних місцевих бюджетів у порядку, визначеному Бюджетним кодексом України для податку з доходів фізичних осіб.

Стаття 36. У разі зміни юридичної адреси суб'єктів підприємницької діяльності – платників податків сплата визначених законодавством податків і зборів (обов'язкових платежів) після реєстрації здійснюється за місцем попередньої реєстрації до закінчення поточного бюджетного періоду...

...**Стаття 48.** Установити, що джерелами формування спеціального фонду місцевих бюджетів у 2009 році є:

1) надходження до бюджету розвитку місцевих бюджетів, які включають:

кошти від відчуження майна, яке належить Автономній Республіці Крим, та майна, що перебуває у комунальній власності;

90 відсотків коштів від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення або прав на них, що перебувають у державній власності до розмежування земель державної і комунальної власності (крім земельних ділянок несільськогосподарського призначення або прав на них, що перебувають у державній власності, на яких розташовані об'єкти, які підлягають приватизації, 10 відсотків від продажу яких зараховується до відповідних бюджетів місцевого самоврядування), при цьому від продажу земельних ділянок або прав на них, які знаходяться на території Автономної Республіки Крим, 35 відсотків зараховується до бюджету Автономної Республіки Крим та 55 відсотків – до бюджетів місцевого самоврядування Автономної Республіки Крим; 100 відсотків коштів від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення або прав на них, що перебувають у комунальній власності після розмежування земель державної та комунальної власності;

дивіденди, нараховані на акції (частки, паї) господарських товариств, що є у власності відповідної територіальної громади...

...VI. ОСОБЛИВИ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 59. Установити, що державні унітарні підприємства (крім державного підприємства обслуговування повітряного руху України «Укркерорух» відповідно до Закону України «Про приєднання України до Багатосторонньої угоди про сплату маршрутних зборів») та їх об'єднання сплачують до Державного бюджету України частину чистого прибутку (доходу) в розмірі 15 відсотків.

Порядок відрахування частини чистого прибутку (доходу) встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Установити, що комунальні унітарні підприємства та їх об'єднання сплачують до загального фонду місцевих бюджетів частину чистого прибутку (доходу) відповідно до порядків і нормативів, які встановлюються відповідними радами.

Частина чистого прибутку (доходу) сплачується до Державного бюджету України або місцевих бюджетів наростаючим підсумком

шоквартальної фінансово-господарської діяльності у 2009 році у строки, встановлені для сплати податку на прибуток підприємств.

Державними підприємствами та господарськими товариствами енергетичної галузі, 100 відсотків акцій (часток, паїв) яких знаходиться у статутних фондах господарських товариств, акціонером яких є держава і володіє в них контрольним пакетом акцій, чистий прибуток, з якого розраховується та сплачується частина чистого прибутку (доходу) або дивіденди, зменшується на суму цільових коштів (обсяг інвестиційної складової), що надійшли у складі тарифу і спрямовуються на виконання інвестиційних проєктів, рішення про яких приймаються Кабінетом Міністрів України.

Державні унітарні підприємства та їх об'єднання подають розрахунок частини чистого прибутку (доходу) разом з фінансовою звітністю, складеною відповідно до положень (стандартів) бухгалтерського обліку, до органів Державної податкової служби у строки, передбачені для подання декларації з податку на прибуток.

Установити, що господарські товариства, 50 і більше відсотків акцій (часток, паїв) яких знаходиться у власності господарських товариств, частка держави в яких складає не менше 50 відсотків (крім дочірніх компаній та підприємств Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України», а також закритого акціонерного товариства «Укргаз Енерго»), сплачують до 1 червня 2009 року безпосередньо до Державного бюджету України дивіденди, нараховані за результатами фінансово-господарської діяльності за 2008 рік у розмірі базових нормативів відрахування частки прибутку, що спрямовується на виплату дивідендів пропорційно розміру державної частки (акцій, паїв) у статутних фондах господарських товариств, акціонером яких є держава і володіє в них контрольним пакетом акцій. Закрите акціонерне товариство «Укргаз Енерго» сплачує до 1 червня 2009 року дивіденди, нараховані за результатами фінансово-господарської діяльності за 2006, 2007 та 2008 роки, безпосередньо Національній акціонерній компанії «Нафтогаз України» у розмірі частки (акцій, паїв) Компанії у його статутному фонді.

Установити, що господарські товариства, у статутному фонді яких є корпоративні права держави (крім Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України»), сплачують до 1 червня 2009 року до Державного бюджету України дивіденди, нараховані за результатами фінансово-господарської діяльності за 2008 рік пропорційно розміру державної частки (акцій, паїв) у їх статутних фондах у розмірі базових нормативів відрахування частки прибутку, що спрямовується на виплату дивідендів.

На суму несвоєчасно сплачених господарським товариством, у статутному фонді якого є корпоративні права держави, та господарським товариством, 50 і більше відсотків акцій (часток, паїв) якого знаходиться у статутному фонді господарського товариства, частка держави якого складає не менше 50 відсотків (у тому числі закритим акціонерним товариством «Укргаз Енерго»), дивідендів на державну частку Фондом державного майна України нараховується пеня, яка сплачується до Державного бюджету України з розрахунку 200 відсотків річних облікової ставки Національного банку України від суми недоплати, розрахованої за кожний день прострочення платежу, починаючи з наступного дня після настання строку платежу і по день сплати включно.

Стаття 60. У разі неприйняття господарськими товариствами, у статутному фонді яких є корпоративні права держави, та господарськими товариствами, 50 і більше відсотків акцій (часток, паїв) яких знаходиться у статутних фондах господарських товариств, частка держави в яких складає не менше 50 відсотків (крім закритого акціонерного товариства «Укргаз Енерго»), рішення про нарахування дивідендів за результатами фінансово-господарської діяльності за 2006, 2007 та 2008 роки до 1 червня 2009 року, такі господарські товариства сплачують частину чистого прибутку до державного бюджету у розмірі, визначеному за базовими нормативами відрахування частки прибутку, що спрямовується на



виплату дивідендів, встановлених на відповідний рік, до 1 червня 2009 року.

У разі неприйняття закритим акціонерним товариством «Укргаз-Енерго» рішення про нарахування дивідендів за результатами фінансово-господарської діяльності за 2006, 2007 та 2008 роки до 1 червня 2009 року, це акціонерне товариство забезпечує перерахування Національній акціонерній компанії «Нафтогаз України» частини чистого прибутку за результатами фінансово-господарської діяльності за 2006, 2007 та 2008 роки у розмірі частки (акцій, паїв) Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України» у його статутному фонді до 1 червня 2009 року.

На суму несвоєчасно внесених господарськими товариствами, у статутному фонді яких є корпоративні права держави, та господарськими товариствами, 50 і більше відсотків акцій (часток, паїв) яких знаходиться у статутних фондах господарських товариств, частка держави в яких складає не менше 50 відсотків (у тому числі закритим акціонерним товариством «Укргаз-Енерго»), коштів нараховується пеня у порядку, визначеному частиною дев'ятою статті 59 цього Закону, яка сплачується до Державного бюджету України...

...Стаття 70. Установити, що в 2009 році продаж об'єктів нерухомого військового майна разом із земельними ділянками, на яких вони розташовані, або майновими правами на них здійснюється на відкритих аукціонах у порядку та за переліком, визначеними Кабінетом Міністрів України.

Будь які зобов'язання та платежі за рахунок відповідних надходжень здійснюються виключно в межах коштів, що надійшли до спеціального фонду державного бюджету...

...Стаття 73. Установити, що у 2009 році передача в оренду державного та комунального майна здійснюється виключно на конкурсних засадах, крім державного та комунального майна, що передається в оренду бюджетним установам; музеям; підприємствам і громадським організаціям у сфері культури і мистецтв (у тому числі національним творчим спілкам та їх членам під творчі майстерні); громадським організаціям ветеранів; громадським організаціям інвалідів; центрам професійної, соціальної реабілітації інвалідів та центрам ранньої соціальної реабілітації дітей інвалідів, а також підприємствам та організаціям громадських організацій інвалідів, яким визначена доцільність надання державної допомоги відповідно до статей 14¹, 14² Закону України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні»; Пенсійному фонду України та його органам; державним видавництвам та підприємствам книгорозповсюдження; вітчизняним видавництвам та підприємствам книгорозповсюдження книжкової продукції, що забезпечують підготовку, випуск та(чи) розповсюдження не менш як 50 відсотків книжкової продукції державною мовою (за винятком видань рекламного та еротичного ха-

рактеру); релігійним організаціям для забезпечення проведення богослужінь, релігійних обрядів та церемоній...

...При визначенні орендних ставок за користування комунальним майном в містах обласного значення, містах Києві та Севастополі орендні ставки за користування державним майном, які затверджуються Кабінетом Міністрів України, є індикативними і застосовуються як стартові при проведенні конкурсу.

Після закінчення строку дії договору оренди орендар, який належним чином виконував свої обов'язки, бере участь у конкурсі на отримання права оренди державного та комунального майна.

Орендодавець при визначенні переможця конкурсу, за інших рівних умов, надає перевагу пропозиціям орендаря, який належним чином виконував свої обов'язки, шляхом застосування преференційної поправки.

Розмір преференційної поправки встановлюється Кабінетом Міністрів України і не може бути меншим 0,8.

Стаття 74. Установити, що у 2009 році продаж визначених Законом України «Про особливості приватизації об'єктів незавершеного будівництва» об'єктів незавершеного будівництва здійснюється на відкритих аукціонах разом із земельною ділянкою, на якій розташовано об'єкт незавершеного будівництва. Кошти від продажу цих об'єктів спрямовуються до Державного бюджету України в повному обсязі.

У разі, якщо земельна ділянка, на якій розташовано об'єкт незавершеного будівництва, перебуває в комунальній власності, кошти від продажу такої земельної ділянки спрямовуються до відповідного місцевого бюджету...

...Стаття 76. Установити, що у 2009 році кошти Стабілізаційного фонду спрямовуються на заходи відповідно до Закону України від 31 жовтня 2008 року № 639-VI «Про першочергові заходи щодо запобігання негативним наслідкам фінансової кризи та про внесення змін до деяких законодавчих актів України» та заходи за такими напрямками:

...21) поповнення статутних фондів державних підприємств...

...VII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2009 року.

Президент України В. ЮЩЕНКО

м. Київ
26 грудня 2008 року
№ 835-VI



ПОСТАНОВА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Про внесення змін до Методики оцінки майна

від 27 грудня 2008 р. № 1126

Кабінет Міністрів України ПОСТАНОВЛЯЄ:

Внести до Методики оцінки майна*, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 10 грудня 2003 р. № 1891 (Офіційний вісник України, 2003 р., № 51, ст. 2669; 2005 р., № 37, ст. 2299), зміни, що додаються.

Прем'єр-міністр України Ю. ТИМОШЕНКО

* Державний інформаційний бюлетень про приватизацію, 2004, № 2, с. 22 – 44. – Прим. ред.



ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 27 грудня 2008 р. № 1126

ЗМІНИ, що вносяться до Методики оцінки майна

1. Доповнити абзац третій пункту 2 після слів «вихідних даних» словами «, за результатами якої визначається оціночна вартість».

2. У пункті 10:

абзац перший після слова «Щодо» доповнити словами «державних пакетів акцій відкритих акціонерних товариств, створених у процесі приватизації (корпоратизації), вартість яких визначається шляхом проведення незалежної оцінки»;

в абзаці п'ятому слова «у місячний строк від дати оцінки» виключити.

3. Доповнити абзац перший пункту 22 після слів «Акти оцінки майна» словами «акти оцінки часток (паїв, акцій)».

4. У пункті 23:

доповнити пункт після абзацу першого новим абзацом такого змісту:

«Висновок про вартість пакета акцій відкритого акціонерного товариства, складений з метою приватизації конкурентними способами відповідно до законодавства, оголошення умов продажу майна, у тому числі повторного продажу, дійсний протягом дев'яти місячного строку від дати його затвердження.».

У зв'язку з цим абзац другий вважати абзацом третім;

доповнити абзац третій після слова «майна» словами «(у тому числі пакета акцій відкритого акціонерного товариства)».

5. У пункті 24 слово «місяця» замінити словами «дев'яти місяців».

6. Пункти 80 і 81 викласти у такій редакції:

«80. Початкова вартість пакетів акцій під час їх продажу через організаторів торгівлі цінними паперами (крім міжнародних фондів ринків), на відкритих грошових регіональних аукціонах, спеціалізованих аукціонах за гроші визначається державним органом приватизації як пропорційна розмірові державного пакета акцій частка вартості власного капіталу акціонерного товариства, що визначена за даними балансу, складеного на останню звітну дату. За результатами стандартизованої оцінки складається акт оцінки пакета акцій відкритого акціонерного товариства згідно з додатком 16.

У разі коли власний капітал акціонерного товариства, пакет акцій якого оцінюється, менший від його статутного капіталу, зокрема коли власний капітал має від'ємне значення, початкова вартість такого пакета акцій дорівнює його номінальній вартості.

Для відкритих акціонерних товариств, акції яких пройшли лістинг і котируються на фондових біржах та їх філіях або в Першій фондовій торговельній системі (далі – ПФТС), дозволяється встановлювати початкову вартість пакетів акцій на рівні середньозваженої вартості акцій за результатами угод, укладених у процесі котирування, але не нижче початкової вартості пакетів акцій, визначеної відповідно до абзаців першого та другого цього пункту.

81. Початкова вартість пакетів акцій відкритих акціонерних товариств, статутні фонди яких визначені згідно з актами оцінки, складеними та затвердженими до набрання чинності Методикою оцінки вартості майна під час приватизації, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2000 р. № 1554, що підлягають продажу на конкурсах, визначається шляхом проведення незалежної оцінки.

Початкова вартість пакетів акцій відкритих акціонерних товариств, статутні фонди яких визначені згідно з актами оцінки, складеними та затвердженими відповідно до зазначеної та цієї Методики, що підлягають продажу на конкурсах (крім тих, що проводяться із залученням радників), визначається державним органом приватизації шляхом проведення стандартизованої оцінки згідно з вимогами порядку, що затверджується Фондом держав-

ного майна, в якому повинне передбачатися застосування основних методичних підходів (майнового, дохідного та порівняльного).

Майновий підхід базується на визначенні вартості власного капіталу відкритого акціонерного товариства за даними балансу, складеного на останню звітну дату. Вартість власного капіталу зменшується на залишкову вартість наявних основних засобів, що не ввійшли до статутного капіталу відкритого акціонерного товариства у процесі його створення.

За основу розрахунку початкової вартості пакетів акцій з використанням дохідного підходу береться капіталізація усередненого розміру грошового потоку за два попередні повні роки до дати оцінки та прогнозованого грошового потоку за рік, в якому проводиться оцінка, з поправкою на коефіцієнт властивостей пакета акцій, що оцінюється.

Порівняльний підхід базується на застосуванні методу ринкових мультиплікаторів з використанням результатів продажу на конкурсах пакетів акцій за п'ять років до дати оцінки початкової вартості або методу середньозваженої вартості продажу акцій за результатами угод, укладених на фондових біржах та в їх філіях або ПФТС за рік до дати оцінки початкової вартості, з поправкою на коефіцієнт властивостей пакета акцій, що оцінюється. Основним у межах порівняльного підходу є метод ринкових мультиплікаторів. Якщо основний метод не може бути використаний, застосовується розрахунок середньозваженої вартості продажу акцій за результатами укладених угод.

За наявності інформації про результати продажу 5 – 10 відсоткового пакета акцій відкритого акціонерного товариства, пакет акцій якого оцінюється, на фондових біржах з метою визначення вартості пакета акцій зазначеного товариства для продажу на конкурсі окремо визначається його оціночна вартість із застосуванням методу середньозваженої вартості.

У разі неможливості застосування певного методичного підходу або отримання від'ємного результату розрахунок початкової вартості пакетів акцій відкритих акціонерних товариств здійснюється з використанням методичних підходів, інформації для застосування яких достатньо та за результатами застосування яких отримано позитивне значення оціночної вартості.

Початкова вартість таких пакетів акцій для першого продажу на конкурсі визначається на підставі узгодження результатів оцінки, отриманих із застосуванням майнового, дохідного та порівняльного підходів і методу середньозваженої вартості у випадку, визначеному в абзаці п'ятому цього пункту. У разі неможливості застосування жодного методичного підходу початкова вартість визначається шляхом проведення незалежної оцінки.».

7. Друге речення пункту 82 виключити.

8. Доповнити пункт 85 абзацом такого змісту:

«У разі визначення початкової вартості пакета акцій шляхом проведення незалежної оцінки результати оцінки можуть бути використані для продажу такого пакета акцій одному покупцеві, якщо висновок про його вартість дійсний на дату укладення угоди купівлі продажу пакета.».

9. Абзац другий пункту 89 викласти у такій редакції:

«Стандартизована оцінка проводиться на підставі пропорційної розміру державної частки (паю, пакета акцій) частки вартості власного капіталу господарського товариства, визначеної за даними останнього до дати оцінки річного балансу, що збільшується на відповідну частку чистого прибутку господарського товариства, отриманого з початку календарного року, в якому проводиться оцінка. За результатами стандартизованої оцінки складається акт оцінки часток (паїв, акцій) згідно з додатком 18.».



10. Пункт 90 викласти у такій редакції:

«90. Початкова вартість акцій, що належать державі у статутному капіталі комерційного банку у формі господарських товариств, номінальна вартість яких не перевищує 5 000 гривень, визначається шляхом проведення стандартизованої оцінки відповідно до вимог абзацу другого пункту 89 Методики. За результатами стандартизованої оцінки складається акт оцінки часток (паїв, акцій) згідно з додатком 18.»

11. У пункті 92 слова і цифри «не більше трьох місяців, якщо віддати оцінку до дати видання відповідного наказу державним органом приватизації коефіцієнт індексації змінився не більше як на 10 відсотків» замінити словами «що не перевищує одного року віддати їх затвердження».

12. Додаток 16 до Методики викласти у такій редакції:

«Додаток 16 до Методики
ЗАТВЕРДЖУЮ

Зразок

(посада керівника державного
органу приватизації)

М. П. _____
(підпис) (ініціали та прізвище)

_____ 200_ р.

АКТ

оцінки пакета акцій відкритого акціонерного товариства

_____ (повна назва відкритого акціонерного товариства,
розмір пакета акцій, що оцінюється)

_____ Адреса _____
(код згідно з ЄДРПОУ)

Дата оцінки _____ 200_ р.

Назва показника	Значення
-----------------	----------

1. Власний капітал відкритого акціонерного товариства станом на _____ 200_ р., тис. гривень
2. Розмір пакета акцій, що оцінюється, відсотків
3. Частка власного капіталу, пропорційна розміру пакета акцій, тис. гривень
4. Номінальна вартість пакета акцій, тис. гривень
5. Початкова вартість пакета акцій, тис. гривень

_____ (посада оцінювача, що працює в державному органі приватизації)
(підпис) (ініціали та прізвище)

_____ 200_ р.»

13. Доповнити Методику новим додатком 18 такого змісту:

«Додаток 18 до Методики
ЗАТВЕРДЖУЮ

Зразок

(посада керівника державного
органу приватизації)

М. П. _____
(підпис) (ініціали та прізвище)

_____ 200_ р.

**АКТ
оцінки**

_____ (зазначити – часток, паїв, акцій)

_____ (повна назва господарського товариства,
розмір частки (паю) або кількість акцій)

_____ Адреса _____
(код згідно з ЄДРПОУ)

Дата оцінки _____ 200_ р.

Назва показника	Значення
1. Власний капітал господарського товариства станом на 31 грудня 200_ р., тис. гривень	
2. Розмір частки (паю) або кількість акцій (необхідне зазначити), відсотків	
3. Чистий прибуток господарського товариства згідно із звітом про фінансові результати за _____ 200_ р., тис. гривень (квартал)	
4. Частка чистого прибутку, що враховується, тис. гривень	
5. Початкова вартість (ціна продажу) частки (паю, акцій) (необхідне зазначити), тис. гривень	

_____ (посада оцінювача, що працює в державному органі приватизації)
(підпис) (ініціали та прізвище)

_____ 200_ р.»



ФОНД ДЕРЖАВНОГО МАЙНА УКРАЇНИ

НАКАЗ

від 21 січня 2009 р. № 65

Щодо звичайної ціни послуг на виконання робіт і послуг з оцінки майна та земельних ділянок

З метою реалізації пп. 17 та 28 Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності та виконавців робіт із землеустрою, затвердженого наказом Фонду державного майна України (ФДМУ) від 25.11.03 № 2100 та зареєстрованого в

Міністерстві юстиції України 19.12.03 за № 1194/8515 (із змінами та доповненнями), НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Показники звичайної ціни послуг на виконання послуг з оцінки майна щодо окремих груп об'єктів оцінки у цент-



ральному апараті ФДМУ з урахуванням індексу інфляції, що склався у 2008 році (у розмірі 122,3 %) (додаток 1).

2. Затвердити Показники звичайної ціни послуг на виконання послуг з оцінки майна щодо окремих груп об'єктів у регіональних відділеннях ФДМУ з урахуванням індексу інфляції, що склався у 2008 році (у розмірі 122,3 %) (додаток 2).

3. Затвердити Показники звичайної ціни послуг на виконання робіт з експертної грошової оцінки земельних ділянок, на яких розташовані об'єкти приватизації, у регіональних відділеннях ФДМУ (додаток 3).

4. Регіональним відділенням ФДМУ керуватися звичайною ціною послуг на виконання послуг з оцінки майна, визначеною у додатку 1, у разі відсутності відповідних даних у додатку 2.

5. У зв'язку з відсутністю даних щодо вартості виконання робіт з експертної грошової оцінки земельних ділянок центральному апарату ФДМУ керуватися відповідними показниками звичайної ціни послуг, визначеними у додатку 3 (для м. Києва).

6. Якщо під час проведення конкурсу з відбору суб'єктів оціночної діяльності конкурсна комісія, що утворена у центральному апараті ФДМУ, регіональному відділенні ФДМУ, з'ясує, що вартість послуг з оцінки майна дорівнює або перевищує 100 тис. грн., а землеоціночних робіт – 300 тис. грн. (відповідно до показників,

зазначених у цьому наказі), матеріали вищезазначеного конкурсу мають передаватися до тендерного комітету для здійснення закупівлі послуги з оцінки майна та робіт з експертної грошової оцінки земельних ділянок відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 17.10.08 № 921 «Про затвердження Положення про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти» (із змінами та доповненнями).

7. В текстах договорів на проведення послуг з оцінки майна та робіт з експертної грошової оцінки земельних ділянок, що укладаються центральним апаратом ФДМУ, регіональними відділеннями ФДМУ із суб'єктами оціночної діяльності, зазначати, що при визначенні вартості виконання відповідно послуг і робіт враховується індекс інфляції.

8. Вважати таким, що втратив чинність, наказ ФДМУ від 23.07.08 № 848.

9. Департаменту оцінки майна та оціночної діяльності здійснити заходи щодо інформування громадськості, регіональних відділень ФДМУ про зміст цього наказу.

10. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Голови Фонду Д. Парфененка.

В. о. Голови Фонду В. ПЕТРОВ

Додаток 1
до наказу ФДМУ
від 21.01.09 № 65

Показники звичайної ціни послуг на виконання послуг з оцінки майна щодо окремих груп об'єктів оцінки у центральному апараті ФДМУ

Групи об'єктів оцінки	Звичайна ціна, тис. грн.
1. Об'єкти нерухомого майна	
1 об'єкт	2,41
від 2 до 10 об'єктів	5,47
більше 10 об'єктів	10,74
2. Цілісні майнові комплекси, переоцінка необоротних активів	
кількість необоротних активів до 5 тис. одиниць	8,17
кількість необоротних активів від 5 до 10 тис. одиниць	19,09
кількість необоротних активів від 10 до 20 тис. одиниць	44,57
кількість необоротних активів від 20 до 40 тис. одиниць	76,46
кількість необоротних активів більше 40 тис. одиниць	142,92
3. Пакети акцій, внески до статутних фондів товариств, оцінка машин, обладнання, дорожніх транспортних засобів тощо	
балансова залишкова вартість основних засобів, незавершеного будівництва, довгострокових фінансових інвестицій, необоротних активів до 100 тис. грн.	6,3
балансова залишкова вартість основних засобів, незавершеного будівництва, довгострокових фінансових інвестицій, необоротних активів від 100 до 500 тис. грн.	6,64
балансова залишкова вартість основних засобів, незавершеного будівництва, довгострокових фінансових інвестицій, необоротних активів від 500 до 1 000 тис. грн.	7,9
балансова залишкова вартість основних засобів, незавершеного будівництва, довгострокових фінансових інвестицій, необоротних активів від 1 000 до 5 000 тис. грн.	8,68
балансова залишкова вартість основних засобів, незавершеного будівництва, довгострокових фінансових інвестицій, необоротних активів від 5 000 до 20 000 тис. грн.	12,89
балансова залишкова вартість основних засобів, незавершеного будівництва, довгострокових фінансових інвестицій, необоротних активів від 20 000 до 100 000 тис. грн.	33,06
балансова залишкова вартість основних засобів, незавершеного будівництва, довгострокових фінансових інвестицій, необоротних активів від 100 000 до 700 000 тис. грн.	52,52
балансова залишкова вартість основних засобів, незавершеного будівництва, довгострокових фінансових інвестицій, необоротних активів більше 700 000 тис. грн.	98,67
4. Літальні апарати (за одиницю)	7,96
5. Судноплавні засоби (за одиницю)	2,86



Закінчення додатка 1

Групи об'єктів оцінки	Звичайна ціна, тис. грн.
6. Дорожні транспортні засоби (за одиницю)	
вантажні транспортні засоби	0,199
легкові транспортні засоби, автобуси	0,16
сільськогосподарська техніка та спеціальна техніка, причеи, напівпричеи	0,12

Директор Департаменту оцінки майна та оціночної діяльності В. ГАЙДУК

Додаток 2
до наказу ФДМУ
від 21.01.09 № 65

Показники звичайної ціни послуг на виконання послуг з оцінки майна щодо окремих груп об'єктів у регіональних відділеннях ФДМУ

№ пор.	Групи об'єктів оцінки	Звичайна ціна, тис. грн., РВ ФДМУ						
		по Чернігівській обл.; по Сумській обл.; по Київській обл.; по Житомирській обл.; по Рівненській обл.; по Волинській обл.	по Львівській обл.; по Закарпатській обл.; по Чернівецькій обл.; по Івано-Франківській обл.	по Вінницькій обл.; по Тернопільській обл.; по Хмельницькій обл.	по Дніпропетровській обл.; по Запорізькій обл.; по Кіровоградській обл.; по Полтавській обл.; по Черкаській обл.	по Донецькій обл.; по Луганській обл.; по Харківській обл.	по Николаївській обл.; по Одеській обл.; по Херсонській обл.; в Автономній Республіці Крим та м. Севастополі; по Фонду майна Автономної Республіки Крим	по місту Києву
1	1 об'єкт нерухомого майна	1,013	0,878	0,813	0,937	1,24	1,373	1,623
2	Цілісні майнові комплекси (до 5 000 необоротних активів)	2,261	3,029	1,57	3,901	6,685	4,345	6,007

Директор Департаменту оцінки майна та оціночної діяльності В. ГАЙДУК

32

Додаток 3
до наказу ФДМУ
від 21.01.09 № 65

Показники звичайної ціни послуг на виконання робіт з експертної грошової оцінки земельних ділянок, на яких розташовані об'єкти приватизації, у регіональних відділеннях ФДМУ

№ по Р.	Групи об'єктів оцінки (земельні ділянки)	Звичайна ціна, тис. грн., РВ ФДМУ						
		по Чернігівській обл.; по Сумській обл.; по Київській обл.; по Житомирській обл.; по Рівненській обл.; по Волинській обл.	по Львівській обл.; по Закарпатській обл.; по Чернівецькій обл.; по Івано-Франківській обл.	по Вінницькій обл.; по Тернопільській обл.; по Хмельницькій обл.	по Дніпропетровській обл.; по Запорізькій обл.; по Кіровоградській обл.; по Полтавській обл.; по Черкаській обл.	по Донецькій обл.; по Луганській обл.; по Харківській обл.	по Николаївській обл.; по Одеській обл.; по Херсонській обл.; в Автономній Республіці Крим та м. Севастополі; по Фонду майна Автономної Республіки Крим	по місту Києву
1	Площа земельної ділянки (до 10 000 м ² (1 га))	2,62	2,62	1,5	2,42	3,57	3,57	4,21
2	Площа земельної ділянки (більше 10 000 м ² (1 га))	9,49	9,49	6,0	8,77	9,99	9,99	11,81

Директор Департаменту оцінки майна та оціночної діяльності В. ГАЙДУК